persbook

عنـــوان و نـــام پدیـــدآور: هفتمیـــن ســـالانه هنرمعاصرپرســـبوک ، کبوتـــر دَم ، هنرزیســـت محیطـــی ایـــران/ نـــدا درزی The 7th Annual of Contemporary Arts Pigeon Breath

محققین بخش اکو آرت: ستاره حسینی، بهنام کامرانی
مترجم: مهین کوچکی
طراح گرافیک : سعید خالقی
شابک: ۹-٤۰-۵۲۶۸-۶۰۰-۹۷۸

BON
GAH
persbook

شابک : ۹-٤۰-۵۲۶۸-۶۰۰-۹۷۸
شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۷۷٤۵۲
عنوان و نام پدیدآور : هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک : کبوتر دم، هنر زیست محیطی ایران/ [ندا درزی]؛ مترجم مهین کوچکی.
مشخصات نشر : تهران: بن‌گاه، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری : ۱۲۰ص.
موضوع : اصفهان -- آثار تاریخی -- مصور
موضوع : Pictorial works -- Antiquities -- (Esfahan Iran)
رده بندی دیویی : ۷۷۹/۹۹۵۵
رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ ۲س/TR۶۵۶
شناسه افزوده : درزی، ندا، ۱۳۵۰ -
شناسه افزوده : کوچکی، مهین، مترجم
سرشناسه : سالانه هنر معاصر پرسبوک (هفتمین : ۱۳۹۶ : اصفهان)
وضعیت فهرست نویسی : فیپا

هفتمین سالانه هنرمعاصرپرسبوک/ کبوتردَم
هنرزیست محیطی ایران

پروژه کبوتر دَم /اصفهان/ ۱۳۹۶
Pigeon Breath Project/ Isfahan /2017

پرسبوک سالانه ای هنری برای نمایش آثار هنرمندان ایرانی و مقیم خارج در ایران است که در سال ۱۳۸۸ توسط هنرمند-کیوریتور ندا درزی پایه گذاری شد. درزی در هنر خود به مسائلی می پردازد که دغدغه ی همگانی محسوب می شوند. کارهای کیورتوریالش هم برخوردی مشابه را بازگو می کنند. جستجوی شرایطی آزاد و بدون تعصب برای نمایش و معرفی آثارهنرمندان جوان ایران از دلمشغولی های اولیه پرسبوک به شمار میاید و این دیدگاه همچنان اهداف و عملکرد پرسبوک را شکل میدهد. دعوت از هنرمندان و هیات ژوری خارجی از جمله دیگر محسنات پرسبوک به شمار می رود. همچنین قابل ذکر است که پرسبوک یکی از اولین سالانه های نمایشگاهی در ایران است که کار هنرمندان را نه تنها در عرصه گالریها بلکه در فضای مجازی نیز به نمایش می گذارد. در طول هفت سال آخیر پرسبوک هنرمندان ایران و خارج را دعوت به نمایش آثار در قالب سوژه های مختلفی کرده است. اکثر سوژه ها مربوط به مسائل مهم اجتماعی و زیبا شناسی در ایران بوده اند. به سبب اهمیت مسائل زیست محیطی در ایران، در طی سه سال اخیر پرسبوک به موضوع طبیعت و طراحی پایدار پرداخته است.

نـــــدا درزی
مـــدیـــــر پروژه

سالانه هنر معاصر پرسبوک هفتمین دوره ی خود را با ارجاعی به حفظ ابنیه و میراث کهن سرزمین ایران، توجه به هنر زیست بوم و سازه های بوم آوردی چون کبوترخانه ها را آغاز کرد. مهمترین رویکرد این دوره ترویج هنر مشارکتی و عمومی با دوری از مرکزیت گرایی پایه ریزی شد.
ازهنرمندان خلاق و نوگرا در بخش کیوریتوریال و فراخوان دعوت بعمل آمد تا با همکاری خود در پروژه ای فضا محور، به دغدغه های محیطی و زیست محیطی توجه کرده و آثار خود را به وجود آورند. مکان پروژه کبوتر خانه هایست که بر اثر کم توجهی مسئولین دچار تخریب شده اند، برای این امر کبوترخانه های ولاشان (درچه) یکی از شهرهای اصفهان در نظر گرفته شد.

کبوتر دَم به جان و احیاءِ دوباره می اندیشد؛

.

. « کبوتر دَم « استعاره ایست از بازسازی یک وضعیت در شرف ویرانی که نیازمند جانی دوباره است. محیط زیست و بناهایی قدیمی چون کبوترخانه های بدون کبوتر نشانه ای از این زوال رو به ویرانیست. گویی دَم دگرگون کبوتران نمادیست از زندگی دوباره در این کهن-بوم فراموش شده و تلنگری که هنرمندان امروز بر امکان آن تاکید می ورزند.
اصفهان نصف جهان، نمادی برفرهنگ و هنر انتخاب شد تا میزبانی بر هفتمین دوره طبق اهداف فوق باشد و با جلب توجه افکارعمومی به این واقعیت که صرفا یک شهر تاریخی و توریستی نیست بلکه رخدادهای این چنینی می تواند برای اولین بار به بخشی از هویت فرهنگی شهر تبدیل شود.
هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک به سه بخش کیوریتوریال، نمایشگاهی (مدعو و منتخب داوران) و کارگاه بخش جنبی تقسیم شد، تنها قسمتی از اجراهای محیطی بخش کیوریتوریال در فضای کبوترخانه ها بدلیل عدم همکاری شورای شهر درچه علارغم اخذ تمامی مجوز های اجرایی ناتمام ماند.
این در حالیست که پرسبوک روند پروژه های آتی خود را چندیست آغاز کرده و درچشم انداز خود بخش کیوریتوریال و کارگاهی روند ادامه این سالانه خواهد بود.

در پایان مراتب قدردانی خود را از تمامی عزیزانی که بی دریغ هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک را میسر کرده اند، اعلام می دارم:

حامیان پروژه: حراج تهران، موسسه فرهنگی ایوان
آقایان: دکتر سمیع آذر، مهندس توسلی، مجید ملانوروزی
تحقیق و پژوهش بخش اکو آرت: ستاره حسینی، بهنام کامرانی
داوران: پویا آریان پور، شادمهر راستین، محمدرضا قانعی، بهرنگ صمدزادگان، پاملا کریمی
مشاور هنری: امید قجریان
انتشارات بن گاه: هدیه احمدی، مینا معصومی، محمود بخشی
مدیریت رسانه: مریم آموسا
رسانه: هنر آنلاین، سایت تندیس، سایت انجمن مجسمه سازان ایران
دبیر مباحث تئوری: علیرضا ارواحی
کارشناسان و هنرمندان نشست ها:
مونا آقابابایی، علیرضا ارواحی، محمود بخشی، مرتضی بصراوی، احسان تحویلیان، علی خطایی ایلخچی، احسان روح‌الامین، کامبیز صبری، نگار فرجیانی، امید قجریان، تارا گودرزی، محمود مکتبی، نوشین نفیسی و مهدی وفامهر.
مشاور روابط بین الملل: سعید خاورنژاد
مدیران گالری های اکنون، بیان، صفوی در اصفهان: الناز رجبیان، حسن طرفه، اشکان قانعی
نمایندگان طرح در اصفهان: امین میرخلف و اندیشه مشیری
گرافیک: میراندا انصاری، صالح تسبیحی، سعید خالقی
مدرسین کارگاه بخش جنبی: تاراگودرزی، مجید ضیایی، اصغر نیازی
ساخت تندیس: نسترن صفایی
عکاسی: روزبه شهامت، اصغر نیازی، آسیه سلیمیان
ساخت تیزر: آرزو زرگر، یکتا درویش اردشیر سمسار
و همراهی: علیرضا آدم بکان، مژده اتراک، مسیح احمدی، امین بیگی، آرزو زرگر، مریم حسینی، فرزانه سلیمانی، فرشته عالمشاه

دکتر پاملا کریمی
دبیر افتخاری

هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک با محوریت مکانی «کبوترخانه» از هنرمندان جوان از طریق فراخوان و بخش کیوریتوریال دعوت به عمل آورد تا آثاری فضا محور و ملهم ازمحیط اطراف به وجود آورند.

هدف این پروژه بازاندیشی اهمیت معماری و طراحی پایدار در مناطق خشک ایران و کمک به جلب توجه عموم جهت مرمت و احیااین بناهااز طرف جامعه ی هنرمندان و معماران بود. معماری داخلی کبوترخانه ها مانند سایر آثار معماری ایرانی هم از عملکرد وافر و هم از فرم زیبایی پیروی کرده است. متاسفانه این برخورد فکور با اقلیم خشک ایران به مرور زمان از خاطره جمعی ما پاک شده است و بدین سان نیاز به یاد آوری و احیای چنین شگردهایی در هنر و طراحی امروز به شدت محسوس است. متأسفانه کبوتر خانه ها، مانند بسیاری دیگر از مظاهر هنری ایران ناشناخته مانده اند.

پس ازصنعتی شدن کشاورزی در ایران کود شیمیایی جایگزین خاک حاصل خیز هزاران کبوتر خانه در مناطق کویری ایران شد. و این آغاز انقراض کبوتر خانه ها بود. اخیرا بسیاری از بازماندگان این کبوتر خانه ها در حال تخریب هستند و نهاد های مربوطه ازپایان دادن به این تخریبها ی عمدی و تدریجی ممانعت می ورزند. با توجه به معماری شگفت انگیز کبوترخانه ها و تاثیرشان بر چرخه پایدارطبیعت برنامه ریزان پرسبوک براین باورند که این پروژه گام مهمی در راه بهبود دیدگاهای هنر و معماری زیست محیطی ایران بود .

به عنوان دبیر افتخاری پرسبوک در این دوره از تمامی عزیزان و هنرمندانی که در این پروژه شرکت داشتند سپاسگزارم. به ویژه از زحما ت خانم ندا درزی قدردانی میکنم؛ در طول هفت سال گذشته با نگرشی هنرمندانه و عمیق و کار بی وقفه هنرمندان جوان ایران را تشویق به نوآوری در هنر کرده است. در دوره هفتم پرسبوک همکاری تنگاتنگ ایشان با ارگانهای فرهنگی و دولتی منطقه اصفهان سبب شد که پرسبوک هنر را به صورتی جدید و در فضاهای نامعمول ارائه دهد. حاصل این تلاش هنر فضا-محوری است که در عین حال توجه مان را به ایجاد خلاقیت در مناطق حاشیه ای ایران جلب می کند . پرسبوک هفتم بنیانگذار شیوه های جدیدی برای ارا ئه هنر در ایران است و من بسیار مفتخرم که سهم کوچکی در ان داشتم. به امید پروژهای آتی ...

امید قجریان
مشاور هنری

هنر معاصر باید از طریق گواهی دادن بر وجود امر نمایش ناپذیر مقابل کلیت بایستد.
لیوتار

هنر معاصر امروز زوایای ناگشوده بسیاری را آشکارساخته است و هنرمندان معاصر بر این اساس رویکرد هایی متفاوت به هنر را تجربه و دنبال می کنند. بر این مبنا دغدغه هنرمعاصر، پیروی از کلان روایت های پذیرفته شده و بدیهی پیشینی به عنوان تنها تعاریف یکه و رسمی هنر نیست؛ بلکه در جستجوی روایت های حاشیه ای و گاه نادیده شده و یا از عمد کنار گذاشته شده می گردد. از این منظر هنر نقشی اجتماعی و تاثیر گذار بر زندگی انسانی پیدا می کند.
تاکید بر موضوع هنر زیست محیطی با اتکا به نماد های حاشیه ای هچون کبوتر خانه ها، در پروژه سال ۱۳۹۶ پرسبوک را می توان با این رویکرد تحلیل کرد؛ که هر دو در خود وضعیتی معاصر بر می انگیزند. باید توجه داشت در این تحلیل ، حاشیه نه تنها کم اهمیت بلکه وضعیتی از یک موقعیت برآمده از دیده نشدن می باشد که سایه سنگین روایت اصلی آن را به ناچاردر حاشیه رانده است در حالیکه در وجود خود ارزش های بی بدیلی دارد که دیده نشده است.
انتخاب شهر اصفهان به عنوان نماد یک وضعیت، و در نهایت کبوتر خانه ها به عنوان برداشتی ملهم از امری نادیده انگاشته شده در کنار روایت کلان - اصفهان شهر هنر- فضا و موقعیتی آستانه ای به این رویداد می دهد؛ که درنهایت صورت بندی تئوریک پروژه ی پرسبوک را به لحاظ نگره های هنر معاصر دقیق می سازد چرا که هم اینک مهمترین مسئله زیست محیطی در اصفهان یعنی شرایط رودخانه زاینده رود و نیز جهان حاکم بر فضای هنری شهر اصفهان بیش از بیش نیازمند تنفس جدید در رویدادهای هنری و فرهنگی معاصر می باشد.
شهر اصفهان همواره گره خورده است به یکی از موثرترین و درعین حال پردامنه ترین حکومت های تاریخ پانصد ساله اخیر در ایران که به لحاظ تاثیرات فرهنگی همچنان بر شئون جامعه ایرانی موثر بوده است. حکومت صفویه که در نماد شهری اش «اصفهان»، تغیرات اجتماعی و سیاسی مهمی را از خود به جا گذاشته است؛ که گاه نقد بر آن پیوند می خورد برعایدات فرهنگی و دستاورد های سنت هنری حتی در امروز ایران.
اصفهان دوره صفوی که هنوز هم بر آن میراث در اکنون روزگار می گذراند، نمادی است از یک» کلان روایت» فربه، که درمنظومه ی تاریخ ایرانی، نماد هنر، فرهنگ، سنت و همچنین خرد است.

بناهـای فاخـر عصـر صفـوی اصفهـان امـروز بخشـی مهـم از شـهریت اصفهـان را بـا خـود همـراه کـرده اسـت کـه وجهـی از سـلطه عصـر صفـوی و «کلان روایـت» آن، در روزگاران اکنونـی اسـت؛ امـا در منظومـه هنـر معاصـر ایـن روایـت هـای کلان نـه تنهـا وجهـی از اعتبـار سـابق خـود را ندارنـد بلکـه هـر آنچـه کـه بـر ایسـتایی و دوام بـه معنـای تنهـا روایـت قابـل اعتنـا پافشـاری کنـد مـورد بازبینـی قـرار مـی گیـرد؛ هنـر معاصـر جریانـی ایسـتا و تحسـین گـو نیسـت بلکـه بـه دنبـال رهیافتـی جدیـد و متاثـر از گفتمـان هـای معاصـر اسـت؛ هنـری تکثـر گـرا کـه ارزشـهای فرهنـگ هـای حاشـیه ای را درخـور توجـه مـی بینـد؛ هنـر مـردم عـادی همچـون کبوتـر خانـه هـا از ایـن منظـر ویژگـی هایـی قابـل تامـل مـی یابـد.

بـا ایـن تعریـف، توجـه و تاکیـد بـر کبوتـر خانـه هـا بـه عنـوان نمـادی از خـرده روایـت هـای مـردم در حاشـیه شـهر اصفهـان در کنـار نمـاد هـای مقتـدر شـهری، بـه نوعـی وضعیـت متناقـض نمـا مـی سـازد، وضعیتـی از بازتفسـیر دوبـاره بـه کلان روایـت و اهمیـت بیشـتر خـرده روایـت هـای حاشـیه ای.امـا بایـد اذعـان کـرد علـی رغـم بـی توجهـی بـه کبوتـر خانـه هـای اصفهـان کـه در اینجـا بـه عنـوان نمـاد هنربومـی و روایـت هـای خـرد صورتبنـدی شـده اسـت بـرای هـر بیننـده آشـنا بـه ارزشـهای بصـری، ایـن بناهـا درونمایـه ای از حضـورو مواجـه ارزشـمند هنرمنـدان بـی ادعـای ایـن سـرزمین را بـا خـود دارد کـه گاه بناهـای رسـمی فاقـد آن مـی گردنـد.از همیـن رو پرسـپوک هوشـمندانه کبوترخانـه و هنـر زیسـت محیطـی را بـه عنـوان وضعیتـی قابـل تامـل موضـوع خـود قـرار داده اسـت تـا در یکـی از تاریخـی تریـن و نمادیـن تریـن شـهر هـای ایـران کـه مبتنـی بـر کلان روایـت جهـان صفـوی هنـوز بـر جریـان اندیشـه در ایـران مسـتولی اسـت راهـکاری معاصـردر افـق دیـد جهـان متکثـر هنرامـروز جسـتجو کنـد.

بخش کیـوریتـوریال
Curatorial Section

مونا آقابابایی

Mona Aghababaee

وَشویی / Vashooee

عکس: ندا درزی
photo: Neda Darzi
کبوترخانه اژیه
Ezhieh Pigeon Tower

این پروژه در راستای جمع‌آوری و ثبت اطلاعات میدانی در بخشی از محله‌ی ولاشانِ درچه و حول مکانی است که تراکم و تعدد کبوترخانه‌ها آن را بسیار ویژه کرده است. بناهایی که در گذر زمان به تدریج فراموش و تخریب شده‌اند. وَشویی بزرگداشتی برای کبوترخانه‌ها است در یادآوری اهمیت و نقش آنها درکشاورزی و همچنین ارزش‌های معمارانه‌شان.

در این پروژه قرار بود شرایطی برای تجمعِ ساکنین منطقه در نظرگرفته شود تا در این گردهمایی همفکری و گفتگو پیرامون میراثِ تاریخی به جای مانده در زمین‌هایشان شکل گیرد. ثبت داستان‌های کشاورزان و مالکانِ زمین‌های اطراف درباره کبوترخانه‌ها در کنار جمع‌آوری عکس‌های یادگاری ساکنان محل در کنار کبوترخانه‌ها می‌توانست اهمیت این بناها را در بین محلیان نشان دهد، به گونه‌ای که شاید موجب جلب توجه ایشان به اهمیت این سازه‌ها و ترغیب در مرمت و نگهداری و استفاده مجدد از آنها گردد.

*وَشویی کبوتری که هیچ گونه محل و مسکنی ندارد و زندگی را باری به هر جهت می‌گذراند.
(از اصطلاحات کبوتربازی)

This project intends to collect information in an area of Velashan located in Dorcheh surrounding a large number of dovecots- buildings forgotten and destroyed over the time. Vashooee commemorates dovecots, their impact upon agriculture, and their architectural values. We attempted to gather the region residents for discussion about the remained historical heritage. Stories of surrounding farmers and land owners about dovecots along with photos of residents beside dovecots could show importance of these cons tructions in a way that they could be restored and reused.

*Vashooee is a homeless dove living in vain.

مینـــو ایرانپور

Minoo Iranpour

Therefore, Jehovah (God of Jews) drove him out of Eden Garden. In ancient religious books such as Torah, disobedience of divine law is viewed as a feminine aspect. According to other reading, this temptation makes love and its frequency complete. Diapason is primarily associated with word of frequency and frequency is resulted from a stimulus with a broadly influential echo. Love is a human stimulus completing all life.

Diapason/دیاپازون
Video Art /ویـــدئـــو

Pigeon Towers of Denart
کبوترخـانه دنـارت

زمان ویدیو:۳۰:۳دقیقه
تصویر بردار: کاووس فرزادی
ادیت و ترکیب صدا: مینو ایرانپور،
محسن کوهستانی
اجرا: منصور دهستانی، مینو ایرانپور،
مینا ایرانپور، علی فرزادی

Time: 00:3:30 minutes
Cameraman: kavous Farzadi
Edit : Minoo Iranpour
Composite sound:Minoo Iranpour, Mohsen Kohestani
Performers: Mansor Dehestani, Ali Farzadi , Mina Iranpour, Minoo Iranpour

«پـس یهـوه (خـدای یهـود) او را از بـاغ عـدن بیـرون کـرد»- تـورات
در متـون مذهبـی کهـن مجـازات نافرمانـی از قانـون الهـی بـه وجهـی زنانـه نسـبت داده شـده اسـت کـه وسوسـه پیامـد ایـن انـگاره بـوده اسـت، امـا در خوانشـی دیگـر ایـن وسوسـه ، معنـای عشـق و بسـامد آن را کامـل مـی کنـد. دیاپـازون بیـش از هـر چیـز بـا واژه بسـامد همبسـته اسـت و بسـامد نتیجـه ی یـک تلنگـر اسـت کـه پـژواک آن مـی توانـد موثـر و پـر دامنـه باشـد . عشـق تلنگـری انسـانی اسـت که بسـامد آن همـه ی زندگـی را کامـل مـی کنـد.

Public Mourning / عزاداری عمومی

An Idea for Pigeon Breath Project/
Dorcheh's Pigeon Tower

کبـــوترخانه درچه

محمودبخشی

Mahmoud Bakhshi

وضعیت و موقعیت کنونی کبوترخانه ها، بی شباهت به پیکری بی جان، بی استفاده و فراموش شده نیست.
پیشـنهاد برگـزاری مراسـم محلـی عـزاداری، چنـان کـه در عاشـورا یـا از ایـن دسـت برگـزار مـی شـود در میـان بقایـای ایـن سـازه هـا، عـلاوه بـر جنبـه نمایشـی و یادمانـی آن در یـادآوری نقـش و جایـگاه ایـن سـازه هـا بـا امیـد جلـب توجـه سـاکنین منطقـه و ایجـاد بسـتری جهـت گفتگـو و همفکـری در مـورد امکانـات بازسـازی و احیـای کاربردی-گردشـگری ایـن اماکـن طـرح شـده اسـت.

The present condition of dovecots resembles an inanimate, useless, and forgotten body. Local rites of Ashura are held in remnants of these constructions for the purpose of attracting attention of the region residents and creating a climate for discussions over their use and tourism revival, along with remaining role and status of these constructions.

This image is a sketch of a project that has not been executed.

Peak / نقطـه اوج

An Idea for Fiberart/ Pigeon Breath Project/Dorcheh's Pigeon Tower/

کبـوترخانه درچه

عاطـفه خاص

Atefeh Khas

نقطـه اوج در یـک اثـر داسـتانی، جایـی کـه قهرمـان بـا جدی‌تریـن چالـش خـود مواجـه اسـت و بیـم آن مـی‌رود کـه بـه شکسـت قهرمـان بینجامـد، مخاطـب را بـه درونـی تریـن حـس انسـانی خـود ارجـاع مـی دهـد. در شـاهنامه آمـده اسـت زال عاشـق رودابه گشـته بـود و لحظـه‌ای از اندیشـه او فـارغ نشـد. شـب هنـگام کـه تاریکـی بر همـه جـا سـایه گسـترد، پرسـتنده‌ای بسـوی زال بیـرون جسـت، پیـش زال آمـد تـا او را تـا بـه کاخ رودابـه راهنمایـی کنـد. در لحظـه دیـدار رودابـه موهـای بلنـدش را پاییـن می‌انـدازد تـا زال بتوانـد از بـرج بـالا بیایـد و معشـوقش را ببینـد.

Retrieved from Zal and Roudabeh's visit
The peak in a story, where the hero faces his most serious challenge and fears that he will defeat the hero, refers the audience to its innermost human sense. In Shahnameh, Zal fell in love with Roodabeh, and he always thought about her. At night, when the darkness spread all over the place, a wandering woman went to Zal to guide him to the Palace of Roudabeh. At the moment of visit, Roudabeh put down her long hair so Zal could come up from the tower and see her lover. .

Revival of fiber art in agreement with environment and public art commenced 5 months ago by 3 artists in workshops. This trend continues to be completed and there is memorials for artists and citizens of different cities. The participants were asked to allocate their hand-made useless sewn or woven works to the participative project of these dovecots while they learned all types of knots and their connection with environmental art. This workshop intends to broadly create a climate of collaboration as if human chains like patchwork are created by construction and connection.
Red cloths were given to members for individual and collective interaction.

Artists: Hoda Akhlaghi, Mansoureh Baghgarayee, Fariba Broufar, Nasim Broujeni, Neda Darzi, Afsaneh Farhadnejad, Sona Ghaem, Amineh Kazemzadeh, Atefeh Khas, Shaya shahrestani

بازیافت الیاف بارویکرد محیط زیست و هنرعمومیست که از مهرماه ۹۶ در روستای قورتان اصفهان با سه هنرمند و برگزاری کارگاه شروع شده، سطح بافته روند تکمیلی دارد و در هر شهر یادمانی از هنرمندان، شهروندان و بومیان آن مکان خواهد بود. در این اثرمشارکتی از شرکت کننده گان در خواست کرده تا سطوح بافته یا دوخته شده دستی خود که بلااستفاده اند را به پروژه ی مشارکتی کبوترخانه ها این سازه های بوم آورد اختصاص دهند؛ در عین حال که آموزش اتصال سطوح، انواع گره ها و انطباق آن در هنر محیطی را فرا می گیرند. هدف از این کارگاه ایجاد فضای همیاری در سطوح وسیعتر بافت است، گویی زنجیره های انسانی چون چهل تکه ای از طریق بافتن و ساختن شکل می گیرد .
پارچه‌ای سرخ گون را در اختیار اعضای گروه قرار داده تا تعامل فردی یا جمعی خود را داشته باشند.

هنرمندان: هدی اخلاقی، منصوره باغگرایی، نسیم بروجنی، فریبا بروفر، شایا شهرستانی، عاطفه خاص، ندادرزی، امینه کاظم زاده، افسانه فرهاد نژاد، صونا قائم

From the Red Vassel Series/ An Idea for a Pigeon Breath Project/ Dorcheh Pigeon Towers/

کبوترخانه درچه

Leaded by Neda Darzi
Graphic by Miranda Ansari
گرافیک: میراندا انصاری

از مجموعه رگ سرخ

پیش طرح اثری مشارکتی به سرپرستی ندادرزی

نـگارفرجیـانی
Negar Farajiani

ثـــمر / Fruitful
کبـــوترخانهِ درچه

Pigeon Breath Project /
Dorcheh's Pigeon Tower/

در راستای پـروژه ی هفتـم پرسـبوک نـگاه ویـژه ای بـه بـرج هـای کبوترخانـه بـه عنـوان زیسـتگاهی امـن بـرای پرنـدگان دانـه چیـن شـده اسـت. بـی توجهـی و رهـا شـدگی بـرج هـای زیبـای در حـال اضمحـلال کـه در تمـام فـلات ایـران از غـرب تـا کویـر و در گوشـه و کنـار شـهرها و آبـادی هـای ایـن سـرزمین مـی تـوان مخروبـه هـا یـا انـدک باقـی مانـده هـای آن را یافـت در اصـل زیرسـاختی بـوده بـرای مفهـوم زندگـی و چرخـه ی بقـا کـه نشـان از نـگاه دوراندیـش و توجـه مردمـان هوشـمند دوران گذشـته بـه حیـات پـاک، زیسـتگاه، خـاک و کشـاورزی داشـته اسـت. در ایـن پـروژه محیطی و مشـارکتی قـرار بـر ایـن بـود تـا بـا مشـارکت مـردم محلـی و افـراد علاقـه منـد بـه ایـن مبحـث تعـدادی گیـاه در داخـل محفظـه هـای یکـی از کبوترخانـه هـا در منطقـه ی درچـه اصفهـان قـرار داده شـود. رونـد اجـرا و چیدمـان اشـاره ای بـود بـه احیـا و پیـش گیـری از فرسـودگی بنـا و ارتبـاط مسـتقیم ایـن بنـا و کارکـرد آن در جهـت حفـظ و احیـای زمیـن هـم بـرای حفـظ جـان گونـه ای از پرنـدگان ایـران و هـم داشـتن محصـول و زمینـی پـاک بـرای آینـدگان.

In agreement with the seventh project of Persbook, dovecots are crucially viewed as safe shelters for grain-feeding birds. These beautiful destroying towers existing in all areas of Iran plateau from western areas to deserts as well as all villages and cities were principally an infrastructure for life concept and survival circle and were regarded as foundations for pure life, ecosystem, soli, and agriculture. In this environmental and participative project, some plants were intended to be located inside one of dovecots in Dorcheh (Esfahan, Iran) with participation of local people and other interested persons. The process of performance and arrangement is an indication of revival and avoidance of destruction as well as role pf these constructions in protection of a species of Iranian birds, land revival, and enjoyment of pure land for next generations.

مهسا کریمی زاده

Mahsa Karimizadeh

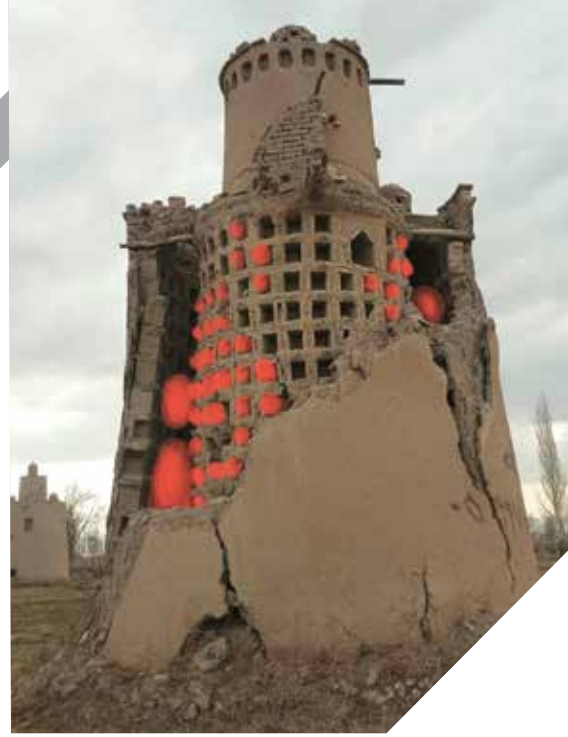

Damage to the mind is perhaps the most suitable synonym for trauma; it is an intolerable condition and sometimes continues to reach inexistence. Beyond this damage to the mind within the life, trauma leaves a hole and of course tendency is the greatest determinant of trauma footprint filler. Holes are filled by tendency as an enthusiasm for life.

.روان ضربه شاید مناسب ترین معادل واژه» تروما» است؛ وضعیتی که سوژه تاب نمی آورد و فرومی پاشد و تا آنجا پیش می رود که گاهی در مسیر نیستی خود اقدام می کند، مازاد روان ضربه در امتداد زندگی سوژه، حفره ای است که تروما از خود به جای می گذارد و البته که «میل « مهمترین عامل پر کننده رد تروما های بر جای مانده است ، حفره ها توسط میل پر می شوند تا تاکیدی گردند بر شور زندگی و امتداد آن.

کبوترخانه درچه **Trauma / تروما**

Draft of Environmental Installation for Pigeon Breath Project / Dorcheh's Pigeon Tower/

نوشین نفیسی

Nooshin Naficy

کبوترخانه درچه

Performance / Dorcheh's Pigeon Tower/

۴۰ شیشه اشک / Bottles of Tears

انسان و پیامدهای زندگی مدرن، تمام گونه های جانوری را یک به یک یا در خون خود شان غرق می سازد یا در اشک های انسان!

۴۰ شیشه که ته هر کدام پرنده ای گلی نشسته است، از آب پر می شود و توسط زنی در چشمه های کبوتر خانه ای چیده می شود.فضا، نور سحرگاه یا عصر را دارد. در عرض ۱۰-۲۰ دقیقه پرنده های درون آب با آب مخلوط می شوند ودر آن مستحیل می گردنند وجز تلی خاک از آنها به جا نمی ماند.

Humans and the outcomes of modern life drown all kinds of animals one by one in their own blood or in the tears of human beings!

40 glass bottles with clay birds sitting at the bottom will be filled with water; they will be arranged in holes of the Pigeon Tower by a woman. The location is shaped by either dawn or evening light.

Within 10–20 minutes the clay birds will be mixed with water and dissolve, they will be nothing but a mass of mud…

بخش نمایشگاهی و هنرمندان مدعو

Invited Artists for Pigeon Breath Exhibition

علیرضا آدم بکان

Alireza Adambakan

آنچه میخواهد میبیند با چشمانی کور شده برای دیدن شماره ی/۱ از مجموعه ی هفتاد و دوتن

He Sees all that He Desires through Blinded Eyes to See /No.1 from the Haftad-o-Du-Tan series

, pencil, ink, chalk pastel and acrylic on canvas,

200x150cm, 2014

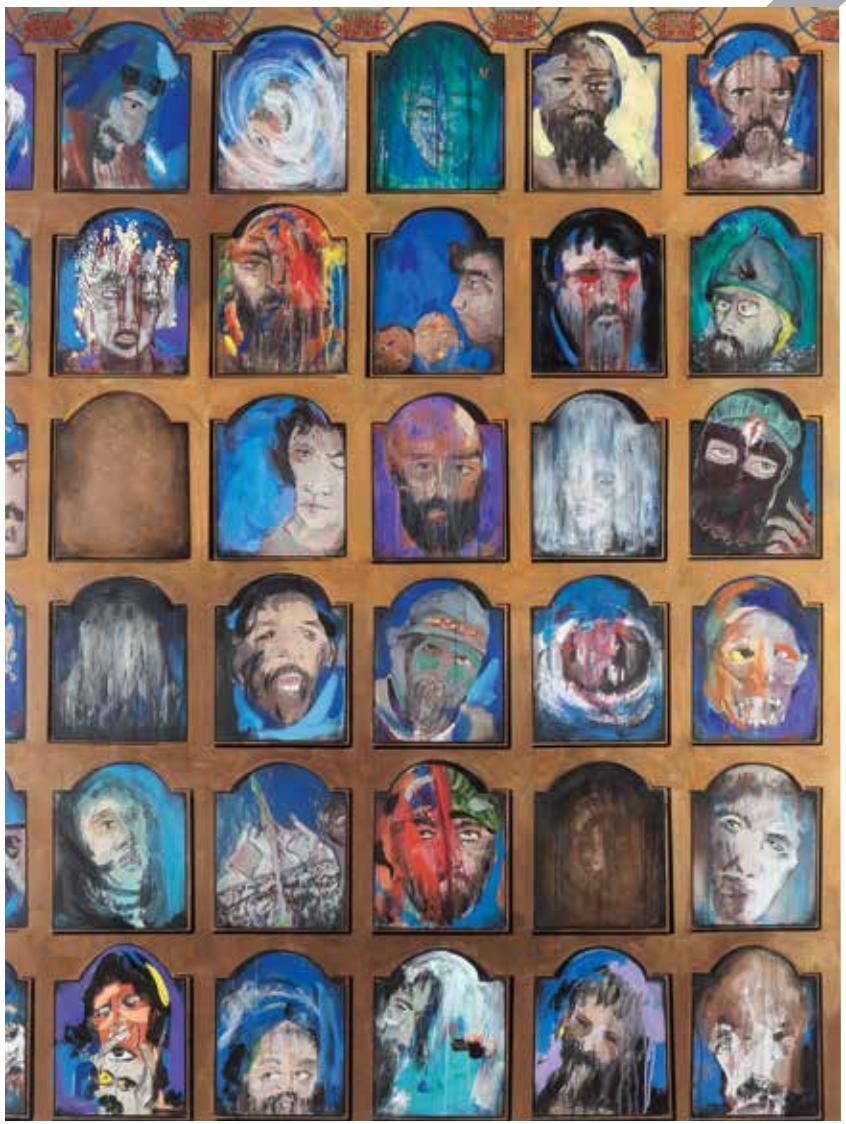

وقتی انسان مفهوم زندگی را فراموش می کند و نسل های جدید نمی دانند و نمی بینند که پیشینیان بر چه اساس کیفیت زندگی خود را به لحاظ اقتصادی، فرهنگی، زیست محیطی و کشاورزی بنا کرده اند، چاره ای جز تخریب و بهانه ای جز مدرن شدن نمی یابند با اینکه همیشه زمان بازگشت وجود ندارد.

این زمان بازگشت، وجود نداشتن به مانند چشمان کور شده است برای دیدن، هر انچه که میراث این سرزمین است به مانند « کبوتر خانه ها »

When humans forget meaning of life and next generations do not know how their ascendants have defined their life quality in economic, cultural, environmental, and agricultural terms, they are justified to pursue modernity while there is not always time for compensation. This approach is something like blindness and lack of sight for observing national heritage such as dovecots.

Jamshid Bayrami

جمشید بایـرامی

Tiles, fillets, and inscriptions each convey life and temperament of this community. They were created at their best with all feelings irrespective of technology. Humans and animals lived together full of colors, lights, and shapes.

زندگـی بـر کاشـیها، گچبریهـا و سـنگ نوشـته هـا جـاری و هـر کـدام بیانگـر درونیـات ایـن جامعـه بـوده انـد، بـه درسـتی بـا بهتریـن قلـم بـا تمـام احسـاس ثبـت شـده ی ان زمـان بـدور از تکنولـوژی بـرای امـروز مـا حـک شـده اسـت. چقـدر زیبـا انسـان و حیـوان کنـار هـم زندگـی میکردنـد؛ زندگـی آنـان سـر شـار از رنـگ، نـور و فـرم بـوده اسـت.

Lost Identity / هویت گمشده

photograph / 70*50 cm, 2017

آدم اول /The First Man

Papier mache,Plexiglas, Aluminium, White Foam/2000-2013

61*66.5*16cm

محمودبخشی

Mahmoud Bakhshi

خشت استعاره ای از بنیان کردن و ساختن در سرزمین ماست؛ بخشی از یک کل به هم پیوسته که دستاورد ماندگار تاریخ و فرهنگ مردمان این دیار است، یک تکه از آن نشانه ای از غیاب در کالبد اصلی خود است ارجاعی به کلیت یک بنای تاریخی و ردی از دست ساخته پیشینیان.

Clay is a metaphor implying establishment and erection in our country: A part of an integrated whole which is a permanent accomplishment of our people's culture and history; A piece of the main foundation indication; a reference to generality of a historical building and a sign of our ascendance

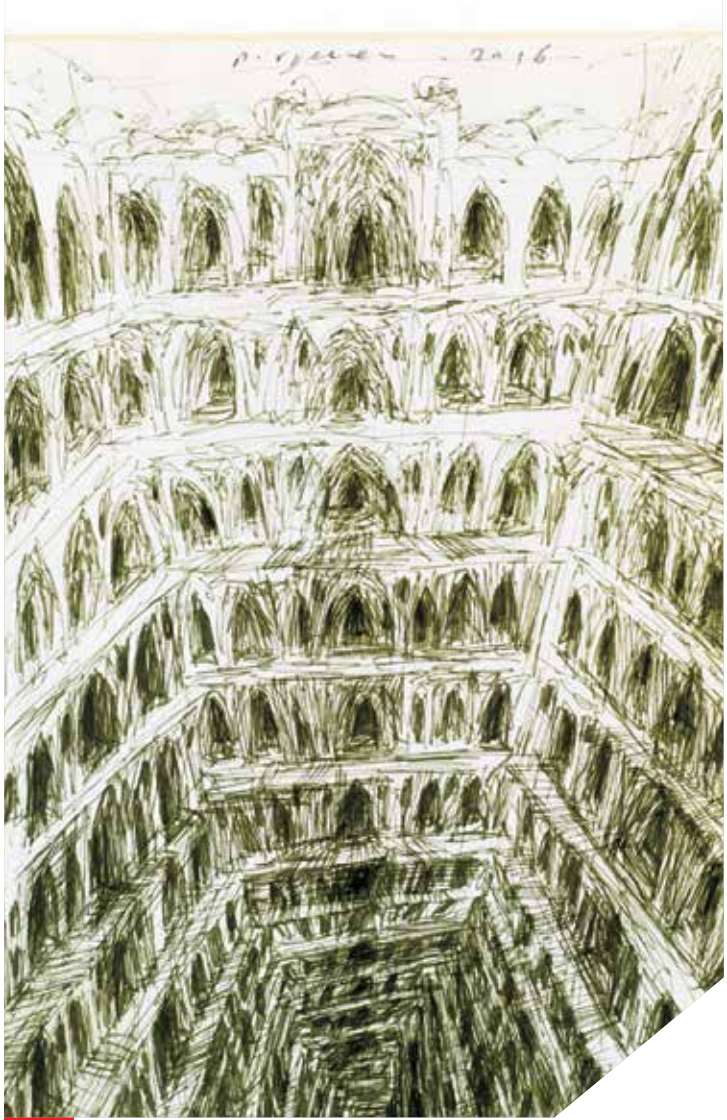

از مجموعه معبد سرخ / Red Temple Series

Drawing/A4/2017

محمد پیـریایی

Mohammad Piryaee

سـوختن، مقاومـت کـردن و ایسـتادن چیـزی کـه بارهـا وبارهـا در طـول تاریـخ جغرافیـای خاورمیانـه تکـرار مـی شـود بـه صورتـی کـه تبدیـل بـه عادتـی بـرای خـاک ایـن منطقـه شـده اسـت. حتـی بعـد از سـرد شـدن شـعله هـای آتـش ویرانـه هـای باقـی مانـده و منـاره هـای سـیاه شـده در غالبـی شـئ وار در نتیجـه ی چیدمانـی از فرسـایش تاریـخ کامـلا باورپذیـر مـی شـوند بـدون احساسـی از عمق فاجعـه.

منـاره هـا بـا همـان اعجـاز و عظمتـی کـه بنـا شـده انـد مـی سـوزند و مـی ایسـتند تـا نمـادی از زیبایـی شناسـی تاریـخ بـرای هنرمنـد معاصـر شـوند.

Burning, resisting and standing what has repeatedly been repeated throughout the history of the Middle East, which has become a habit for the territory of this region. Even after the flames have cooled down, ruins remain, and the blackened minarets in the dominant mantle are absolutely believable as a result of the erosion of history without feeling the depth of the disaster.

The minarets burn with the same great miracle that they are built to become a symbol of the aesthetics of history for contemporary artists.

آزاده حسینی

Azadeh Hussaini

چیدمان هندسی موجود، متشکل از لایه های فشرده کاغذ، و ملهم از ریتم وبافتهای تکرار شده در طبیعت است. این اثر اشاره ایست به تاوانی که انسان رو به رشد با تخریب طبیعت در عصر نوین میپردازد. بکار گیری مجدد کاغذ های باطله، تلاشیست جهت جبران اندکی از این تخریب.

This geometric installation consists of compact recycled paper layers inspired by rhythmic textures in nature. It is suggestive of man's destructive nature and the growing environmental consequences we are forced to face in the modern era. The reuse of textiles is an attempt to compensate for this damage while being proactive in creating solutions to sustain our planet and continue to give art viability.

70 × 70 ×10cm / Recycled Paper & Acrylic / 2017 / **تمدن**

پیوستار زنانگی و زمین استعاره ای دیرپاست از عمق زندگی در کهن ترین باورهای انسانی، «سرخ» نشانه ای از باروری و تجربه ی یکه و منظم زنانگی است. گردش نمادین رگ سرخ یادآوری زندگی دوباره بر کالبد فراموش شده میراث نادیده شده سرزمین ماست.

هنرمندان: هدی اخلاقی، منصوره باغگرایی، نسیم بروجنی، فریبا بروفر، عاطفه خاص، نـدادرزی، شایا شهرستانی، امینه کاظم زاده، افسانه فرهاد نژاد، صونا قائم

از مجموعه رگ سرخ

اثری مشارکتی به سرپرستی نـدادرزی

It is an illustration of productivity and an integrated female experience and depth of life in the most ancient belief of humans. Red Vessel symbolizes the new life of forgotten heritage of our land.

Artists: Hoda Akhlaghi, Mansooreh Baghgaraee, Fariba Boroufar, Nasim Boroujeni, Afsaneh Farhadnezhad, Neda Darzi, Sona Ghaem, Amineh Kazemzadeh, Atefeh Khas, Shaya Shahrestani

A Roof for My Home/A Collaborative Art Leaded by Neda Darzi/ Fiber Art/ 330*120 cm/ Safavi House /Isfahan/ 2017

سقـفی برای خانـه ام

فریده‌شاهسوارانی
Farideh Shahsavarani

Video Art/Time: 00:01:00/ 2017 **Zenith and Bondage/ اوج و اسارات**

هر چه نه این دم است عالم دوئیست
(شیخ روزبهان شیرازی).

“Whatever is not this instant, is world of duality. (Shaikh Roozbehan-e- Shirazi)

A combination of a white wall and restoration of a part of nature creates an unconventional integration, showing Iranian architecture and its desert-surrounding cities. The components and backgrounds are indications of uncertainty involved in two heterogeneous spaces: Pursuance of narratives rooted in ancient history and tradition in one hand, affected by restrictions of the modern era, and forced to make a separation from their cultural foundations; The world forgotten for years and life is not widespread around, a reminder; an area of historical memory of Iranians which is established despite of unpleasant events, observes us, and makes a relation between yesterday and today.

ترکیب دیواره ای سفید و تخت با معماری و بازسازی بخشی از طبیعت به تلفیقی نامعمول رسیده است که نشان از معماری ایرانی شهرهای حاشیه کویر با خود دارد.
اجزا و پس زمینه، بیانگر وجهی از عدم قطعیت و تعلیق میان دو فضای نامتجانس می باشد. جستجو در روایت هایی که از یک سو ریشه در تاریخ و سنت های گذشته دارد و از دیگر سو متاثر از محدودیت های دوران نوین که به اجبار متحمل جدایی از بستر فرهنگی و زیسته خود شده است.
یادآوری جهانی که سالهاست فراموش شده و نجوای زندگی در آن رو به خاموشی گراییده است؛ بخشی از حافظه تاریخی ایرانیان که از پس رویداد های ناگوار همچنان پابرجاست و بر ما می نگرد و دوسویه دیروز- امروز را برای ما رقم می زند.

کامبیز صبری Kambiz Sabri

My City is lost / شهر من گم شده است

Installation / Fiberglass/ 2017

ندا ظرف ساز
Neda Zarfsaz

Tavernia, written in 1677 AD (1088 AH), There have been around 3,000 pigeons around Isfahan.
This is a traditional Iranian game that has been dedicated to men and today it is still used in most Iranian cities. Principal pigeon games in Iran are done in two different ways: the first is the competition of players using pigeons during flight and another form of betting between pet owners. In this way, the pigeon breeder captures the opponent's pigeons during the flight and picks them up.

Jald : To identify the roof and place of the pigeon to him, and prepare it for flight

تاورنیه که در سال ۱۶۷۷ میلادی (۱۰۸۸هجری) سفرنامه خود را نوشته، می‌گوید در اطراف اصفهان بیش از سه هزار کبوتر وجود داشته است.
کفتربازی یا کبوتربازی، که بدان عشقبازی نیز اطلاق شده، یکی از بازی‌های سنتی ایرانیان به شمار می‌رود و این بازی منحصراً به مردان اختصاص داشت و امروزه نیز در اکثر شهرهای ایران هنوز هم رواج دارد. اصولا کبوتربازی در ایران به دو شکل مختلف انجام می‌شود: شکل اول رقابت بازیکنان بوسیله کبوتران در حین پرواز و شکل دیگر آن، شرط‌بندی بین صاحبان کبوتر است. در این روش کبوترباز می‌کوشد کبوتران حریف را در حین پرواز به بام خود بکشاند و آن‌ها را تصاحب کند.

جلد کردن کبوتر: شناساندن بام و محل کبوتر به او، و آماده کردنش برای پرواز را گویند.

جلد / Jald

Video Installation and Artist Book/2017

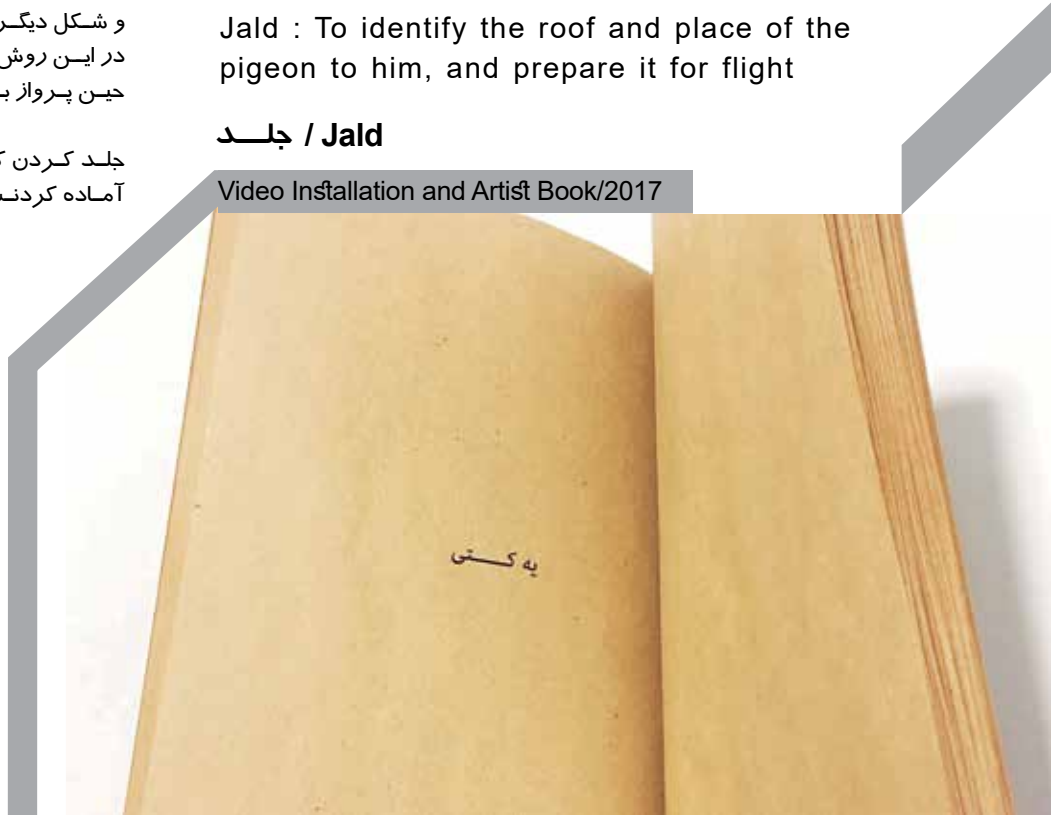

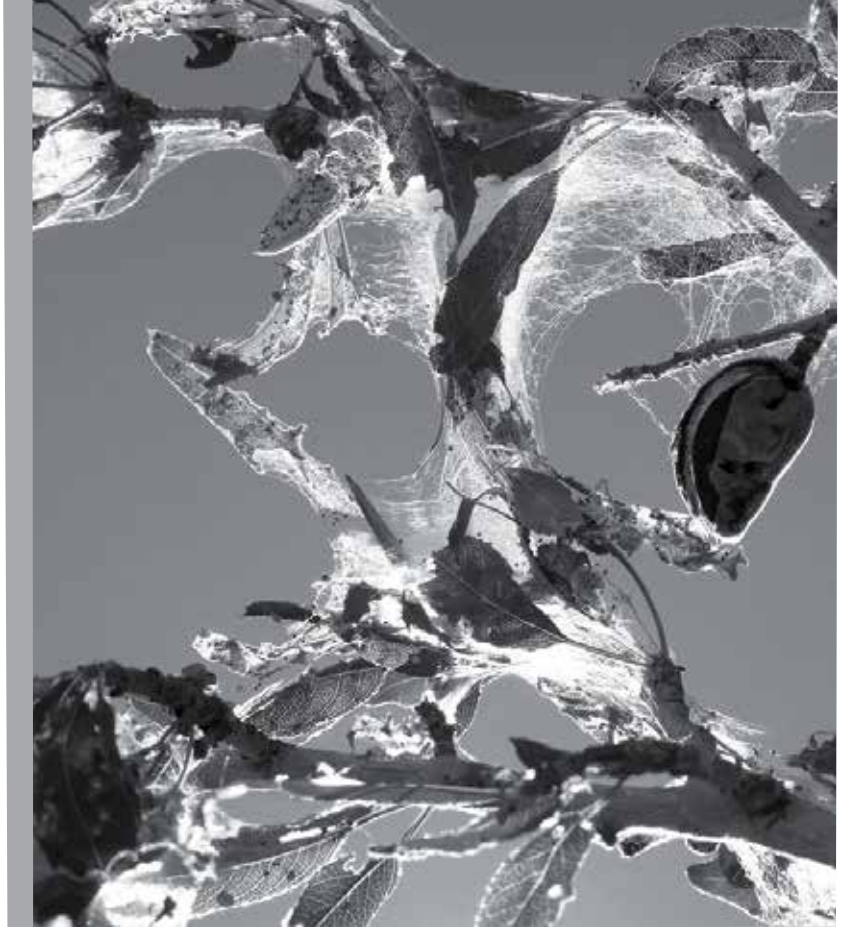

Print on Metal Paper /45*30 cm/ 2017

Unfruitful / بی ثمر

نگار فرجیانی

Negar Farajiani

« فرسودگی از تازگی می آید» سعی در نگهداری چیزی که زمانی زاده شده تا روزی بمیرد کار دشواری است، فرسودگی رنگ ها را بی مایه می کند، فرم ها را تغییر می دهد و مفهومی تازه از این اضمحلال و نیستی به وجود می آورد، در این بین آفت ها هم زمان را برای فرسایش تازه ها سریع تر می کنند.

آفت ها باغی نوجوان را می خشکانند، درختی پر بار را بی بار می کنند، خانه ای را از پی ویران می کنند، کتاب خانه ایی را بی محتوا می کنند، متن ها را کلمه به کلمه می جوند و پارچه ها را از هم می درند.

عواملی چون جنگ و غارت و آتش افروزی از مردمان و سیل و زلزله ی ناخواسته از طبیعت هم مرزی می سازند بین ماندگاری و تازگی در مقابل فرسودگی و نیستی؛

بنایی که روزی کاخی مجلل بود بعد از جنگ و غارت و در طول سالیان امروز ویرانه ای بیش نیست، کتاب های دست نویس و مصور شاهکار در گذر زمان با دندان های موریانه ها ریز ریز جویده شده اند، لباس ها و پرده های مجلل پر شده اند از سوراخ های ریز و درشت و لکه های کهنه رنگ و رو رفته از آفت ها!

Exhaustion is derived from freshness. Attempt to maintain the object created some time ago and dies some day is a difficult task. Exhaustion makes colors pale, changes shapes, and conveys a new meaning for this destruction. Also, plagues facilitate new erosions. Pests sear gardens and fruitful trees, destroy foundation of houses, decontextualize books, tear words by words, and disintegrate clothes. Parameters such as war, pillage, and fire cause a border between durability and freshness versus erosion. The building which was a palace some time ago changed into ruins in wake of war and pillage. Manuscripts were destroyed by termites. Luxurious dresses and clothes are full of fine and big holes and are worn out.

Demolition has cast its adverse shadow over our architecture and also ecological resources. The 37 sections are home to survived pieces of a post-apocalyptic conservative attempt, each occupied by inhabitants in a continuous war.

سایه شوم فروپاشی بر معماری و هنر زیست بوم سرزمین مان فروافتاده است. ۳۷ خانه محفظه ای است برای قطعات برجای مانده از تلاش پس از مرگ با ساکنانی همچنان در جنگ مداوم.

Battle 37° / نبرد ۳۷ درجه Oil on Canvas/80*80 cm/ 2017

زهرا قیاسی

Zahra Ghyasi

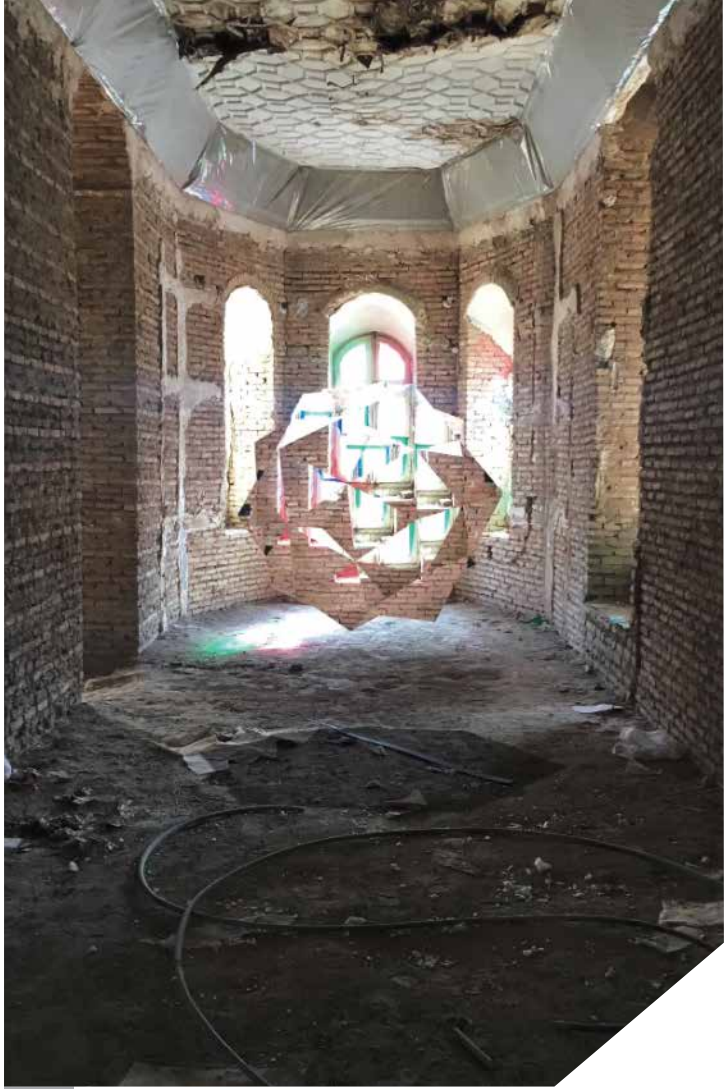

بازتـــاب / Reflection

Video Loop/ 2017

بهنام کـامرانـی
Behnam Kamrani

ساختمان هایی که در پیوند با شکلی از جهان بینی ساخته شده اند و رابطه ی آنها با زیست بوم هم درست بوده، به شکلی بر هویت ما تاکید دارند. آنها گاه رها شده و متروک می مانند یا تخریب می شوند و خاطرات و تاریخمان در این فرایند در خطر فراموشی و کم توجهی واقع می شود.

Buildings erected with respect to a form of ideology and according to an accurate ecosystem illustrate our identity. They are sometimes abandoned or are destroyed while our history is probably forgotten or neglected.

The world is war in its natural form, not because of our domination in the language of animals, but because of the accumulation of horrible words in our mouths. The environment of the human body in some times of the year sounds destroyed with the singing of the nightingale. We just sketch on this free air. So we had not been responsible of producing any of the violence and we have led our minds to a joyous and colorful life of design. A journey that's never easy. The road is curved like a snake, it crawls forward and bites. But nothing can stop the influence of our story collection in different parts of the life.

کار گروهی خانه طراحی به سرپرستی فرهاد گاوزن

Dove of Feather / کبوتر پَر

The Participative Work of Design House Supervised by Farhad Gavazn/ 2500 Designs and Sculpture

جهان در شکل طبیعی اش جنگ است نه به خاطر تسلط ما به زبان حیوانات بلکه به خاطر تجمع کلمات هولناکی که در دهانمان شکل می گیرد. محیط زیست تن آدمی در بعضی از مواقع سال به همراه صدای بلبل دستخوش صدای تخریب می شود. ما در این هوای آزاد فقط طرح می زنیم. برای همین وظیفه تهیه کنندگی هیچ کدام از خشونت ها را نداشته ایم و ذهنمان را به سمت شادیهای پرخط و رنگ زندگی طراحانه سوق داده ایم. سفری که هرگز آسان نیست. جاده، همچون ماری پیچ می خورد، به جلو می خزد و نیش می زند. اما هیچ چیز نمی تواند جلوی نفوذ مجموعه داستان های ما را در دل نواحی مختلف زندگی بگیرد.

ما کبوتر بسیار می کشیم. اما جنگی که در زمان کشیدن، در سرمان شکل می گیرد، همکاری مسالمت آمیز ذهن و اجزای درونی خزندگان تن ما ست که تحت تاثیر حرف و حدیثهای جنجالی آدمها و خزندگان در رسانه های گروهی شکل می گیرد. چشمهای دودگرفته ما حکایت های زیادی از طراحی ها را گریه کرده است. اما دستمال این همراه پیش پا افتاده ما انسانها تمام این اشکها را از پهنه پهن صورت زدوده. برگی نرم که به راحتی پنهان می کند، توی دست پر می کشد و آن قدر سبک که سقوط کبوتر در هوا را تداعی کند و آن قدر سفید که هرخون ریخته شده را به سرعت تمیز می کند.

We draw a lot of pigeons. But the war that takes shape in our hands, peaceful co-operation of mind and the inner parts of our own reptiles that takes shape under influence of the controversial triviality of humans and reptiles in the mass media. Our smudged eyes has cried out many tricks of design. But handkerchief, this ancient companion of humans has erased all these tears from the widespread width of face. Soft leaf that easily hides. Flies in the hand, and so light that it brings to mind the fall of the pigeon in the air, and so white that cleanses all the blood that has been shed.

امین تیمار، حسین طادی، مهدیه ابوالحسن، زهرا نیکورای، راحله قوی پنجه، محمدرضا فروهیده، نرگس اهرابی فخر، الهام افشار، آزیتا صفوی، هستی جدی، مهری شاکری، مائده شجاعی، محمدرضا جدیری، بیتا دهقان زاده، مهیار دستان زند، ریحانه حدیدی، عطیه خیرالهی، کیانا پشتیبان، مرضیه صادقی، مرجان عمان، شیوا شهلا

فرشید لاریمیان

Farshid Larimian

لانه شماره ٤ از مجموعه«گویی هر یک نیمه آن دیگری بوده است»/بخش ششم

Den No.4 from "As If They Always Belonged To Each Other - Part 6" Series/ Collage

47 *41.5 cm/ 2016

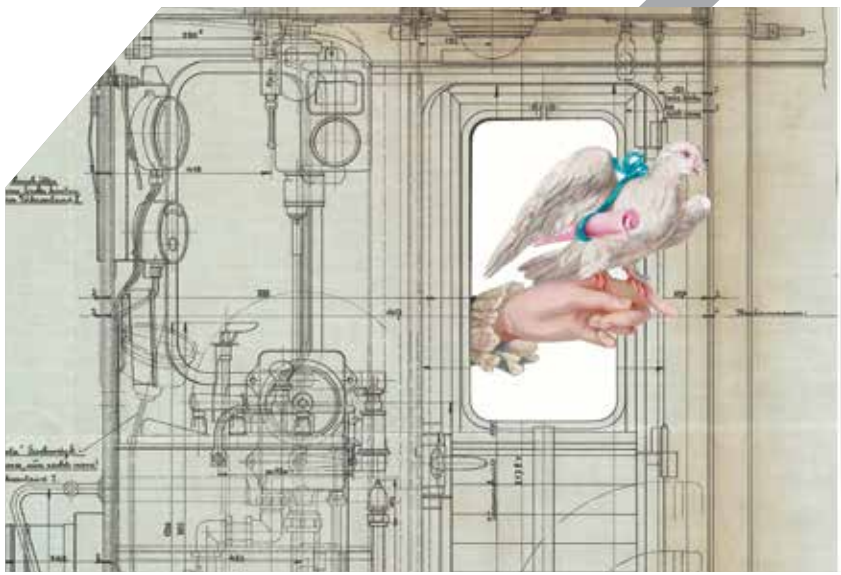

نقشه ساخت ها(بلو پرینت ها) از نشانه های عصر صنعتی و آغاز مدرنیته اند. و این عصر و مکانیسم مدرنیزاسیون چندان صمیمی نیست. بلکه تضمین امنیت و دوام تنهایی و آرامش ماست. امروز هنرمند متعلق به عصر مدرن در آتلیه‌اش در آپارتمان نشسته و دور از هیاهوی بیرون با آرامش، امنیت و تنهایی ای که مدرنیته برایش فراهم کرده به گذشته می‌اندیشد و با بازسازی آن به خود و مخاطبش مجال آفرینش و تعمق می‌بخشد. این مجموعه بر آن است تا نگاهی واقع بینانه به این سیر تاریخی در مقیاسی کوچکتر که همان ظهور و افول دوره هایی از زندگی یک هنرمند، از کودکی تا به امروز است داشته باشد.

در معماری مدرن به رغم زیبایی و نظام مندی انکارناپذیرش فاصله ای با انسان حس می شود و در این آثار و نقشه هایی که بیش از صد سال قدمت دارند در کنار کبوترانی که از حفره ها به بیرون سرک می کشند سعی شده فقدان آن صمیمیت به شکلی نمادین و با ترکیب بندی طراحی نقشه های قدیمی با هارمونی چشم نوازشان و نقش پرندگان که در معماری و نقاشی ایرانی بسیار رایج بوده جبران شود. پرندگانی که در نقشه ها لانه کرده اند و از طبیعت بی جان ، به طبیعت زنده ی مورد نظر هنرمند کوچ کرده اند.

These Blueprints belong to industrial and somehow modern times. The modern mechanisms don't seem intimate or friendly, however they guarantee our safety, peace and loneliness. So an artist can sit in his modern studio and reconstruct his past without any disturbance from the outside. This collection is focused on depicting the end and rise of two different eras in an artist's life.

Modern architecture is beautiful but there is a space between Modern Architecture and man. There is a distance. These works try fill that

distance. They try to fill the lack of intimacy. To revive them. I wanted to create a peaceful intimate composition using the plans which are 100 years old and using the harmony of the plans and the birds which are common in old Persian painting and architecture. The birds that make their dens in the plans and they move from inanimate nature to animate nature. A move toward life.

معصومه مهتدی

Masoumeh Mohtadi

بـرج سفـید/ White Tower

Installation/ Brick, Bird's Egg,
Artist Book/150*150*120 cm /2017

شمار کبوترخانه ها تا پیش از تخریب های گسترده ۳۰۰۰ باب بوده است که هر کدام می توانسته بین ۱۰۰۰ تا ٤۰۰۰ کبوتر را در خود جای دهد. هر جفت کبوتر در سال به طور متوسط ۱۲ تخم می گذارد.
پس هزاران تخم، می تواند، شکسته و فاسد شده در کبوترخانه های مخروبه و نیمه مخروبه اصفهان رها شده باشد تا فرش سفید زیر پای شما شود برای رسیدن به بنای سرخ رنگ یاد بود کبوترخانه ها که استند و نگهدارنده آرتیست بوکی است به زبان اوریگامی.
این کتاب از مربع شروع می شود و با هر تایی تغییر شکل می دهد. در هر صفحه خط تا نگه داشته شده و اشکال پیرامونش برش می خورد.
هم زمان ۳ زبان در یک صفحه با هم در تعامل اند.
آنچه شما می بینید، می خوانید و تصور می کنید همه ان چیزی است که نوشته شده است.

There were 3000 dovecotes before the massive destruction, each of which could house between 1000 and 40000 pigeons. Each pair of pigeons lays annually12 eggs in average.
So, thousands of broken and rotten eggs may be abandoned in ruined and semi-ruined dovecotes in Isfahan to make white carpet under your feet to reach to the red monument, memorial for dovecotes which are stand and holder of an artist book in origami language.
This book starts from a square and changes shape with each fold. In each page, the fold line is kept and the shapes around it are cut. Three languages

The pigeons have gone...
Because of the air pollution, noise and dust. They have gone because of the water shortage and reduction of farmlands, because of neglecting of mankind and unwillingness to care of the sustainable cycle of nature and to protect other creatures...
The pigeons have gone and pigeon towers, these beautiful and marvelous old structures are being destroyed…

کبوتـر هـا رفتـه انـد؛ از آلودگـی هـوا، صـدا و خـاک، از کمبـود آب و کـم شـدن زمیـن هـای زیر کشـت، از بـی توجهـی انسـان و تمایـل نداشـتن او بـه مراقبـت از چرخـه ی پایـدار طبیعـت و محافظـت ازموجـودات دیگـر ...
کبوتـر هـا رفتـه انـد و کبوتـر خانـه هـا، ایـن سـازه هـای زیبـا و شـگفت آور کهـن نابـود مـی شـوند.

Pigeon Tower /کبوتر خانه FiberArt Installation/ 255*170 cm/ 2017

نوشین نفیسی
Nooshin Naficy

محمدرضایزدی
Mohamadreza Yazdi

پـرواز نـه از لحظـه اوج گرفتـن، کـه از اولیـن تـلاش بـرای بـر هـم زدن سـکون آغـاز مـی شـود.

Flight commences from the first attempt to avoid inactivity rather than soaring moment.

اثـر۵ از مجموعه پرواز/ The Flight Series

Steel & Aluminium /110*30*110 cm /2013

منتخبيـن
Finalist

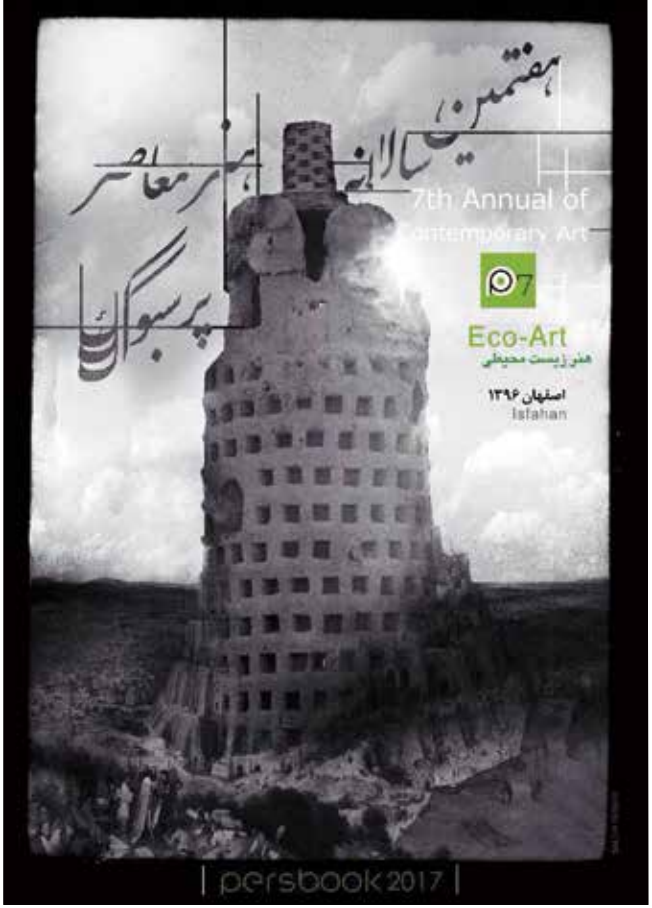

مرحله اول هنرمندان منتخب داوران:
علی آقازاده، زینت السماء ارسیان، فاطمه ابراهیمی، پرهام پیوندی، فاران پیرجمالی، پریسا تقی پور، سحر خلجی، مرجان خزلی، مژده رزاقی، کتایون زاهدیان، پگاه رجامند، نوشین شریفات، نازنین زادمهر، مهرنوش ساوری، معصومه سلیمیان، زهراشیخ، اکبرصافی، شهرزاد کائدی نژاد، لیلامختاری، سیدسجادموسوی اصفهانی، شیوانوران، بهزاد نادعلیان

Selected Artists by Jurors for the First Part:

Ali Aghazadeh, Zinat-Sama Arasian, Fatemeh Ebrahimi, Sharzad Kaedinezhad, Sahar Khalaji, Marian Khezali, Leyla Mokhtari, Seyed-Sajjad Mousavi Isfahani, Behzad Nadalian, Shiva Nouran, Parham Peyvandi, Faran Pirjamali, Pegah Rajamand, Mojdeh Razaghi, Akbar Safi, Masoumeh Salimian, Mehrnoush Saravi, Noushin Sharifat, Zahra Sheikh, Parisa Taghipoor, Katayoun Zahedian, Nazanin Zadmehr

هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک

موضوع : هنر زیست محیطی
برنامه ریزان و طراحان هفتمین بخش فراخوان سالانه پرسبوک : نیدادرزی، پاملاکریمی

داوران: پویاآریان پور، شادمهرراستین، بهرنگ صمدزادگان، محمدرضاقانعی، پاملاکریمی

مشاورهنری: امیدقجریان

دبیر مباحث نظری: علیرضا ارواحی
مدیریت رسانه: مریم آموسا
تندیس: نسترن صفایی
طراح پوستر: صالح تسبیحی

The Seventh Annual of Contemporary Art Contest

Seventh Annual Theme: Eco-Art
Organized and directed by NedaDarzi and Pamela Karimi

Review Committee: Pooya Aryanpour, MohammadReza Ghaneei, Pamela Karimi, ShadmehrRastin, Behrang Samadzadegan

Art Consultant: Omid Ghajarian
Publicity: Maryam Amoosa
Prize Statue: Nastaran Safaei
Poster Designer: Saleh Tasbihi

www.persbookart.com
Persbook2017

تندیس هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک

The Seventh Annual Statue of Contemporary Art by Nastaran Safaei

طراحی تندیس : نسترن صفایی

برگزیده اول هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک

The 1st Winner of 7th Annual of Contemporary Iranian Art

شهرزاد کائدی نژاد

Shahrzad Kaedinejad

Then /آنگاه

200 x 270 x 200 cm/ 2017

دغدغه این روزهای من بر نیست شدن هاست:
انسانهایی که دیگر نیستند، حافظه هایی که کم رنگ شده اند، خاطراتی که چنان از ما دورندکه گویی تنها هاله ایی آن هم محو، در گیر و دار فرار که به سختی در دام افتاده اند، تاریخ و فرهنگی که دیگر فراموش شده اند.
اثر حاضر قصد دارد نیست - ها را بازسازی کند و ذهن مخاطب را به فضایی مربوط به سالهای پیش از تخریب کوچه ها، سقاخانه ها، حمام های عمومی ...وکبوتر خانه ها پرتاب کند. این چیدمان فضای ذهنی نسل من از کبوتر خانه های فراموش شده است و صدایی که از روزهای پر رونق کبوترخانه ، سقاخانه، شربت خانه....آنجا که در جانم می پیچد، سخن می گوید.

My concern of these days is inexistence: Humans who no longer attend, memories which are pale; very distant memories with effaced escaping shadows, which are hardly involved; The history and culture which are forgotten. The present work intends to restructures inexistence and throws the audience mind towards years prior to destruction of lanes, sofas, public bathrooms, and dovecots. This arrangement of mental space belonging to dovecots is forgotten by our generation. There is a whisper of rich era of dovecots, sofas, etc. throughout my body.

فاران پیرجمالی، سید سجاد موسوی اصفهانی

Faran Pirjamali/ Sayed Sajjad Mousavi Isfahani

گروه بُن Installation /Brick, Concrete, Steel Wire/ 210*30*30 cm /2017

Pressure / فشار

مدرنیسم طوری ظهور کرد که کمتر بُعدی از زندگی را می توان بدون تأثر از آن تصور کرد. یکی از بی شمار مسائلی که زیر سایه ی مدرنیسم در انزوا قرار گرفت و رو به فراموشی رفت، معماری بومی و به طور خاص کبوتر خانه ها هستند. این سازه های کاربردی، نمود و عینیتی از فرهنگی چندین ساله اند که در آن زندگی انسان با اقلیمی که در آن زیست می کرد، با طبیعت و.... وفق پیدا کرده بود. بی توجهی به این بناها به طور خاص، به فرهنگ زندگی همگام با طبیعت و اقلیم به طور عام، تکه ای از اندوخته ی فرهنگی و تاریخی ارزشمند ما را به باد فراموشی می سپارد.

«فشار» نشان دهنده ی غلبه ی مدرنیسم بر آن معماری و آن فرهنگ چند صد ساله است. غلبه ای رو به افزایش.

Modernism emerged with a wide effect on all aspects of our lives. One of numerous negative effect of modernism is forgetting traditional architecture aspects, specifically Pigeon towers. This kind of functional building is a symbol of the rich culture of the particular era in which people lived. Also it was suitable with nature. Lack of attention to this specific kind of building is not just about architecture it is also about culture and people's lifestyle at that particular era. As a result, it could cause a part of our history and culture to be forgotten.

Pressure" shows modernism domination against that rich culture and history, an additive conquer "

برگزیده سوم هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک

The 3rd Winner of 7th Annual of Contemporary Iranian Art

پرهام پیوندی

Parham Peyvandi

طراحی‌های مجموعه‌ی «غیاب»، نشان‌دهنده‌ی دو سطح از هستی آدمیست؛ دو زیستگاه و زادگاه ما، نخست شهر و دیگری طبیعت. سطح نخست با مجموعه‌ای متراکم از خانه‌ها نمایانده شده است که بیشتر مصنوع بودن آن عطف توجه است. آن‌چه بیش از همه به چشم می‌آید، غیاب انسان در این تلاطم فضاهای شهری ست. اما این غیابی ست که حضوری را فرامی‌خواند. حضور ناظر را. ناظری که شهر پیش روی خود را خالی از جزئیات می‌بیند، اما در ابرها و درخت‌ها و... دقیق می‌شود. انگار کافیست ابری بر آسمان باشد، تا واقعیت ملال‌آور این ساختمان‌های سرد و متراکم دیگرگونه شود. در این طراحی‌ها حرکت چشم ناظر را شاهدیم، از یک سطح به سطحی دیگر؛ آنی که هست و آنی که فراموش خواهد شد.

The drawings of the “Absence” collection represent the two levels of human existence; two habitats and our hometown: First, The city and the other is the nature itself. The first level is represented by a denser collection of houses. What is most visible is the absence of man in this turbulence of urban spaces, but this is the absence that is called in a presence; Presence of the observer. An observer who sees the city in front of him is empty of any detail, but focus in the clouds and trees, and so on. As if the clouds appear on the sky, the landscape changes. In these drawings, we see the movement of the eyes of the observer, from one surface to another, what is, and the other that will be forgotten

از مجموعه غیاب / Absence Series

Drawing. Pencil on Cardboard / 2017

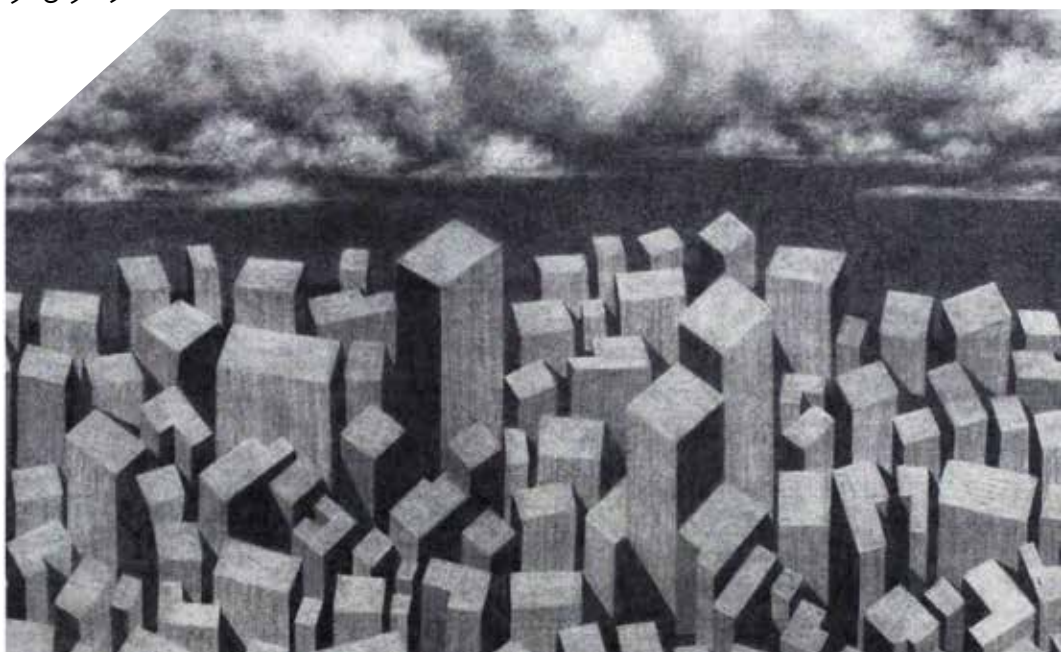

Construct of Destruction

ویرانه سازی

پگاه رجامند

Pegah Rajamand

Charcoal and pastel on paper/115x45cm/ 2017

بنا های ساخته دست بشر چه آشیانه ای باشد برای پرندگان چه ساختمانی مهم و تاریخی گویی برای این ساخته شده اند که نابود شوند.چرا که انسان نسبت به ابژه ی سازندگی خود بی اعتنا است و آنچه برایش اهمیت دارد خود کنش ساختن است و میتوان گفت این سازندگی به نحوی همانند تخریب به منزله نوعی از کنش است و اینجاست که سازندگی و تخریب روز به روز در هم ادغام میشوند و پیدا نیست کجا باید متوقف شود.

It is gussed ,Either Man-made buildings be the Bird's Nest or An important historical building, they are made to be ruined. Because human is reckless about The object of its own construction and What they care about is the action of construct.

Marjan Khezli مرجان خزلی

What today is the greatness and abundance of the remains of the pigeon remains of the ruined and half-ruined remains of the plains in the region of Isfahan.

آنچه امروز از عظمت و وفور کبوترخانه باقی مانده بیشتر بقایای مخروبه و نیمه مخروبه است که در دشتهای منطقه اصفهان خودنمایی می کند.

Pigeon Tower /کبوترخانه

Wire and Papier-mâche / 2017

برگشت پذیری / Reversibility

Installation/ Cloth, Plastic, Plant, Soil/ 2017

شیوا نوران و پریسا تقی پور

Shiva Nouran, Parisa Taghipoor

زیستن توازنیست میان زیبایی و مرگ، میان حرکت و نابودی اش. دنبال کردن و ادامه دادن لحظه هاییکه مرده اند و زمانی فاجعه رخ میدهد که این توازن بر هم خورد، زمانی که فرصتی برای تطبیق یا جبران نباشد. فجایع زیست محیطی گاهی چنان مرگ را نزدیک نشان میدهند که گویی پایان جهان است، به نظر نمیرسد راهکارهای انسانی چندان نتیجه بخش باشند، خشکسالی بی صداترین بلای طبیعی است و در حال بلعیدن جهان است و ایران کویری از اولین قربانیانش وانسان شاید فقط بتواند از سرعت پیش روی آن بکاهد. مجموعه حاضر ماکت هایی هستند نتیجه برداشتی از خشکسالی و پیامدهایش و هم چنین امید ها و تلاشهای انسانی. ما استخوان ها را با پارچه و پلاستیک میسازیم و بعد سعی میکنیم آنها را با گیاهانی که میکاریم بپوشانیم، بارها و بارها خشک میشوند و ما دوباره سبزشان میکنیم.چرخه ای که نامتوازن است و برگشت پذیری خود را از دست داده است.

Living is a balance between beauty and death, between its movement and its destruction. To follow and capture the moments that are dead, and when a disaster occurs, this balance collapses, when there is no opportunity to adapt or compensate. Environmental damage sometimes causes such death. Nearly they show that it seems to be the end of the world, human solutions do not seem to be so successful, the drought is the most calamitous natural disaster and is devouring the world, and Iran is a desert of its first victims, man may be able to reduce its speed. The present assembly Models are the result of a drought and its consequences, as well as human hopes and efforts. We make bones and then try to cover them with the plants that we plant, they dry over and over again, and we regain our green. A bike that is unbalanced and lost its reversibility

کارگـــاه هنـــر محیطـــی
Environmental Art Workshop

کارگاه هنر محیطی ، بخش جنبی هفتمین سالانه هنر معاصر پرسبوک- ۱۳۹۶

کارگاه هنر محیطی پرسبوک، با همت ندا درزی وهمراهی موسسه هنرهای معاصر آرتا، طی روزهای نوزدهم تا بیست و یکم مهر ماه در شرق اصفهان، شهر حسن آباد، کویر خارا، معدن نمک و روستای قورتان برگزارشد . محل اقامت این سه روزهنرمند سرای آلمُن با مدیریت و میزبانی خوب فرشته عالمشاه بوده است.

کارگاه ها توسط هنرمندان حیطه ی هنرمحیطی راهبری شد : مجید ضیایی، تارا گودرزی، اصغر نیازی

در راستای اهداف تمرکز زدایی و گرایش به هنر زیست محیطیِ پرسبوک هفتم، سعی بر آن شد تا با برگزاری کارگاه‌های تخصصی در طبیعتَ، فضاهای جدیدی در زمینه خلق اثر هنری در بستری متفاوت ایجاد شود. این کارگاه‌ها شامل، کارگاه اجرا با نور، اکوآرت و فایبر آرت منظور گردید و تلاش براین بود که با بیان مفهومی جدید برای سفر، ایده پردازی و خلق اثر در طبیعت تجربه شود.

مجیـــد ضـــیائی
مدرس کـارگـــاه اکوآرت

در نقـدی کـه بعضـی مواقـع بـه هنـر محیطـی میشـود، توجـه زیـاد بـه جنبـه هـای زیبایـی شناسـانه و فـارغ بـودن آن از دغدغـه هـای اجتماعـی اسـت. امـا اتفاقـی کـه در هنـر محیطـی ایـران تـا بـه حـال افتـاده تـلاش پـر رنگـی بـرای پیونـد آن، بـا لایه هـای اجتماعـی - سیاسـی - فرهنگـی زندگـی معاصـر، دیـده میشـود. در ایـن راسـتا سـالانه هنـر معاصـر پرسـبوک بـا انتخـاب تـم هنـر زیسـت محیطـی، بـا ارجـاع بـه سـازه ای بـوم آورد همچـون کبوترخانـه، اسـتیتمنت منتقدانـه انـش و اهمیـت توجـه بـه آنچـه در "حاشـیه" روی داده اسـت، رویـداد مهمـی محسـوب میشـود. . بـه جـرات میتـوان گفـت هنـر محیطـی ایـران در دهـه اخیـر بـا کثـرت و کیفیـت حضـور خـود در نمایشـگاه هـا و رویدادهـای جهانـی جایگاهـی ویـژه ای بـرای خـود رقـم زده اسـت. کارگاه هنـر محیطـی در طبیعـت بـه عنـوان بخـش جنبـی پرسـبوک هفتـم بـرای علاقمنـدان بـه ایـن حـوزه بـه صـورت یـک برنامـه سـه روزه از اسـتقبال قابـل توجهـی برخـوردار شـد. محوریـت فعالیـت هـا در ایـن کارگاه بـر روی اجـرا بـا نـور، هنـر زیسـت محیطـی و فایبـر آرت برنامـه ریـزی شـده بـود.

در بخـش هنـر زیسـت محیطـی مباحـث تئـوری بـا واژه شناسـی و توجـه به پیشـینه ایـن هنـر در سـده گذشـته آغـاز شـد. در ادامـه بحـث برخـی شـاخصه هـای مهـم آن نظیـر سـتایش زیبایـی هـای طبیعـت، تا□مـلات شـاعرانه - فلسـفی، رویارویـی بـا صنعـت و تکنولـوژی، نقـد مسـائل زیسـت محیطـی، مـکان ویـژه بـودن، جنبـه آموزشـی و تعلیمـی، چنـد رسـانه ای بـودن، تـلاش بـرای ترمیـم فرهنـگ هـای جـاری و توجـه بـه توسـعه پایـدار در ایـن هنـر مـورد بررسـی قـرار گرفـت. در نهایـت تـلاش شـد بـا توجـه بـه مباحـث مطـرح شـده تعریفـی از هنـر زیسـت محیطـی ارائـه شـود.

بخـش عملـی کارگاه بـا در نظـر داشـتن روشـهای مختلفـی کـه در هنـر زیسـت محیطـی مطـرح اسـت بـه ثبـت اجراهـا و چیدمـان هـای متنوعـی در طبیعـت منتهـی شـد. افـراد شـرکت کننـده در ایـن رویـداد از زمینـه هـای مختلـف کاری و تجربـه زیسـت متفـاوت بـرای شـرکت در ایـن برنامـه گـرد هـم آمـده بودنـد. ایـده هـای اجـرا شـده ی بعضـی افـراد بـا توجـه بـه موقعیـت مکانـی کـه قـرار بـود در آن کار شـود از پیـش فکـر شـده بـود و یـا بعـد از قـرار گیـری در مـکان بـا توجـه بـه ظرفیـت مکانـی و عناصـر موجـود در طبیعـت ایـده هایـی مطـرح و اجـرا شـدند. اسـتفاده از شـیئی حاضـر و آمـاده، عناصـر طبیعـت و در نهایـت بـدن بـه عنـوان یـک ابـژه یـا اجـرا کننـده در کارهـای انجـام شـده دیـده میشـود. ماحصـل ایـن کارگاه آموزشـی علارغـم اولیـن تجربـه انـدوزی هـای برخـی افـراد در ایـن حـوزه، زمـان محـدود و مشـترک بـودن موقعیـت هـای مکانـی از کیفیـت مطلوبـی برخـوردار بـوده اسـت.

کارگاه اول
اجرا با نور
کویر خارا

عکاس : مهدی جواهری
photo: Mehdi Javaheri

performer: Nafiseh Farahmand
photo: Mehdi Javaheri
اجرا گر : نفیسه فرهمند
عکاس : مهدی جواهری

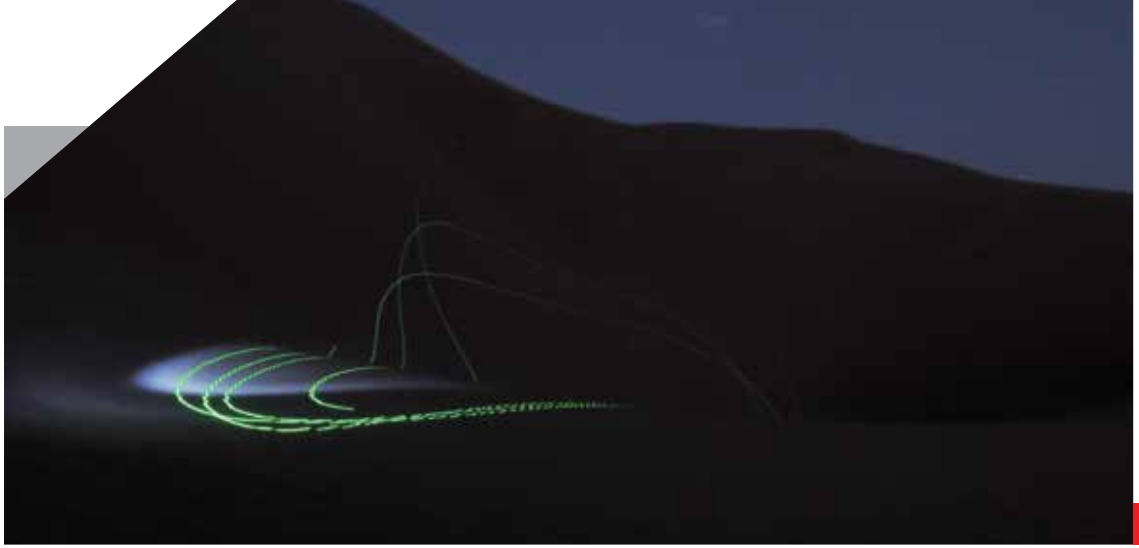

1st workshop
Light Art
Khara Desert

Arezoo Eskandari
آرزو اسـکندری

Negar Honarpisheh نـــگار هنـــرپیشـه

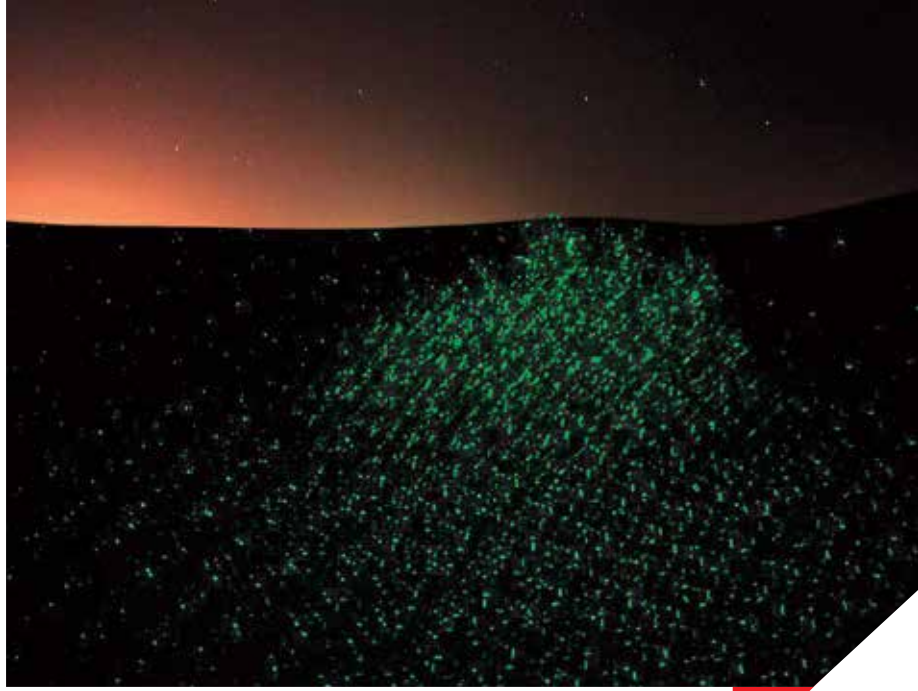

performer: Saqar Amin
photo: Armita Ranji
اجراگر: ساغـــرامین خاکی
عـــکاس : آرمیـــتارنجـی

Asqar Niazi اصـغرنیـازی

Asqar Niazi
اصـغرنیـازی

performer: Saqar Amin
photo: Armita Ranji
اجـــراگر : ساغـــرامین خاکی
عـــکاس : آرمیـــتارنجـی

کارگاه دوم

اکو آرت

کویر خارا / معدن نمک

زهرا محمدی
Zahra Mohammadi

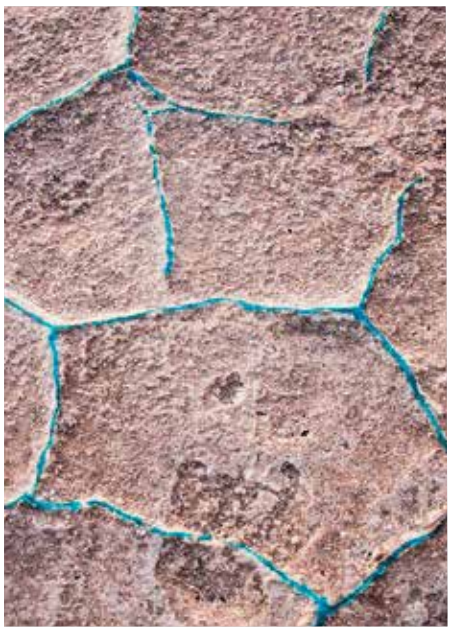

آرمیتا رنجی
Armita Ranji

2nd workshop
Eco Art
Khara Desert/Salt Mine

معـــصومه اکبرپـــور
Masoomeh Akbarpoor

فـــاطمه ترمـــشیـــر
Fatemeh Tarmashir

مـــهدی جـواهـــری Mehdi Javaheri

Razieh Goudarzi

اجراگر: راضیه گـــودرزی

عکس : شهرناز زرکـــش

Performer: Razieh Goudarzi
Photo: Shahrnaz Zarkesh

Playing with light Khara Desert
photo : Asqar Niazi

بازی با نور تپه‌های کویر خارا
عکس:اصغر نیازی

در فرهنگ سرزمینم، آتش و نور نمادی از پاکی است.
از کودکی ام تا به اکنون برافروختن آتش برایم شادی بخش بود و آموخته ام که چگونه سرکشی این آفریده را در اختیار خود آرام سازم.
جسمم را میان آتش(نور) می گذارم تا نشانی باشد از جستجوهایم برای پاکی.

In my Iranian culture, fire and light are symbols of purifying. To kindle a fire from my childhood has always been a joy until now and I have learnt that how I could control such a rebellious creature. My body is placed in the middle of fire to be a sign of my searching for purity.

تارا گودرزی

Tara Goudarzi

اجراگر: تارا گودرزی

دست‌آورد تپه های ماسه ای حسن آباد
عکس:اصغر نیازی

Consequence
photo : Asqar Niazi
Performer: Tara Goudarzi
Sand Dunes, Hasan abad

انسان، خودخواهانه، هرآنچه را که برای زندگی اش احتیاج دارد و نداره، به شکل سیری ناپذیر، از دل طبیعت برداشت می کند و این دستاوردی جز خشکی و مرگ برای طبیعت و خودش در برنخواهد داشت.

The selfish human toothily takes everything that she/he needs or doesn't need from nature, and this will consequent nothing but extinction and death for nature and her/himself.

تصویر از ویدئوی ۲۰ ثانیه ای کویـــرخارا

هـــشـــت درخت گز- بدن اجراکننده

Majid Ziaee

مجیـدضیائـی

Life: The myth has it when a young girl lost her life, she would be wedded to a salt cedar tree before burying her, so this mysterious and symbolic way would objectify the role of fertilization and life. Salt cedar in Iranian culture is the symbol of immortality, fertilization and resistance.

In-between: It includes eight mysterious essence and hidden meanings in art and literature of Iran. Eights climate in Suhrawardi's works is the agent between the two universe. In geometry and architecture, the standing of this number is between square and circle, between sky and the earth. A middle element, like desert, pictures the border of existence and non-existence in itself. Hasht in this work refers to eight motions to make number eight (Hasht).

Death: in Rostam and Esfandiyar battle, simurgh makes effort to prevent Rostam from the fight. Simurgh makes him aware that the killer would suffer in both worlds, however, shows him a salt cedar three. Rostam makes a double headed spear (Hasht) from the salt cedar wood, aims at Esfandiyar's eye ad kills him.

Hasht (meaning number eight in Persian)

Khara Desert | The body of performer

An image of 20 second video

زندگی: در افسانه ها آمده است وقتی دختر جوانی از دنیا می رفت، قبل از دفن او را با درخت گز عقد می بستند تا به این گونه رازآلود و نمادین نقش باروری و حیات را عینیت بخشند. درخت گز در فرهنگ ایران نماد ایستادگی، جاودانگی و باروری است.

در میان: هشت ماهیتِ رمزگونه و معانیِ پنهانی را، در هنر و ادبیات ایران شامل می شود. اقلیم هشتم در آثار سهروردی واسطه ی میان دو عالم است. در هندسه و معماری جایگاه این عدد بین مربع و دایره است، میان زمین و آسمان. عنصری میانه، همچون کویر که مرز هستی و نیستی را در خود مجسم می کند. هشت در این ویدئو، اشاره به هشت حرکت برای درست کردن عدد هشت نیز دارد.

مرگ: در نبرد رستم و اسفندیار، سیمرغ می‌کوشد رستم را از نبرد با اسفندیار بازدارد. او را آگاه می‌سازد که کشنده ی اسفندیار در هر دو دنیا رنج خواهد کشید، با این وجود درخت گزی را به او نشان می‌دهد. رستم تیری دو شاخه (۸) از چوبِ گز می سازد، چشم اسفندیار را نشانه می گیرد و او را می کشد.

مولـودپیله‌ور

Moloud Pilehvar

آدمیـزاده از آن زمـان کـه پیونـد خـود را بـا طبیعـت از یاد بـرد واز درک فلسـفه ی آفرینـش عاجـز گشـت جـز بـه نابـودی و ویرانـی زمیـن نیندیشـیده و بدینسـان بـاد مـی کارد و خـاک درو میکنـد. در زمانـه ای کـه خشکسـالی و کـم ابـی سـرزمینمان را تهدیـد میکنـد و هـر روز شـاهد خشـک شـدن دریاچـه هـا و رودخانـه هـا هسـتیم کشـت و زرع بـی قاعـده جـز کویـر زایـی و حرکـت شـنهای روان حاصلـی در پـی نـدارد . در دقایقـی کـه زاینـده رود نفسـهای اخـر خـود را میکشـد ایـا کشـت برنـج در روسـتای برزنجـان اصفهـان جـز اینسـت کـه بـاد میکارنـد و خـاک درو میکننـد و کویرهـای دیگـری را موجـب مـی شـوند.

Since when the human being forgot his connection with the nature and became unable to comprehend the philosophy of creation, he has only though about destruction of the planet earth, and as he sows, so shall he reap. When our land is threatened by drought and water deficiency and we witness our lakes and rivers are drying up day by day, improper agriculture methords would bring nothing but desertification and movement of sand dunes. In the moments when Zayanderud is breathing its last, isn't rice cultivation in Barzanjan of Isfahan resembling the saying "as you sow, so shall you reap" and isn't it make new deserts?

As you sow , so shall you reap

باد می‌کاریم‌وخاک‌درو می‌کنیم

Khara Desert

مکان‌اجرا کویـــرخارا

در استان کم آب اصفهان و در حالی که زاینده رود به سختی نفس های آخر خود را می کشد.
دربسیاری مناطق اطراف این شهر مانند روستای برزنجان باحفر چاه های بالای صدمتراز منابع آب ها ی زیر زمینی استفاده نموده وبرنج کشت می شود .کویر زایی بلای خانمان سوز این منطقه خواهدبود. اثرمحیطی فوق با عنوان باد می کاریم اشاره ایست به این مشکل

At a time when everyone tries to stay young, how pleasant it is to be ancient.

مجموعه‌ی کهنه‌بودگی

مکان اجرا معدن نمک

:در روزگاری که همگان سعی در جوان ماندن می کنند چه دلنشین است کهن بودگی

علی حمیدی مقدم
Ali Hamidi Moghadam

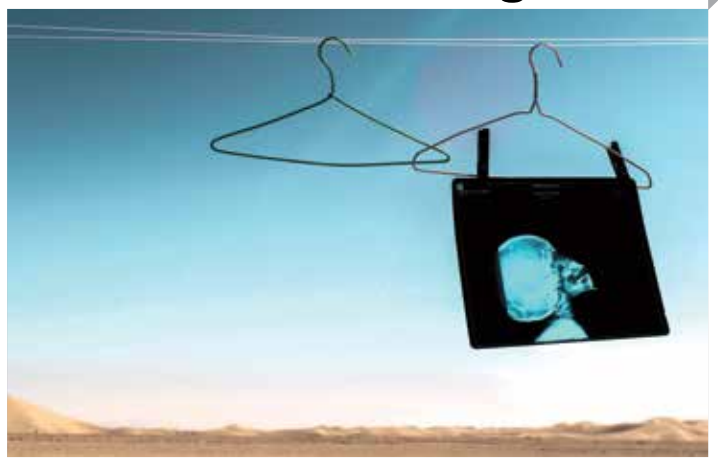

مرگ ، تجربه کمال آگاهی است .
جغرافیایِ آدمیزاد، زَوال طبیعی، رِوال جغرافیا.
کویر، انتهای ‹ تاریخ› زوال تجربه زیسته ای است که در صورت ‹جغرافیا ‹ درآمده است .
از کویر، کویر می ماند

Death is a complete experience of consciousness.
Geoghraphy of human . Natural decline , Geography routine .
The deasert is the end of the ‹ history›of the fall of experience has lived that has become ‹ geography .
From desert , the desert will remain .

Khara Desert

مکان اجرا تپه های کویر خارا

جغرافیایِ آدمیزاد، زَوال طبیعی، رِوال جغرافیا.

Photos: Ali Hamidi Moghadam, Majid Ziaei عکس ها: علی حمیدی مقدم و مجید ضیایی

سعید خالقی
Saeed Khaleghi

Khara Desert **Life**

مکان اجرا تپه های کویر خارا **حیات**

Life Qoortan village **حیات** روستای قورتان

Coral; the endangered species prone to extinction, the aquatic having very vital role in sustaining the life in the ocean, versus the driest environment, an environment previously full of life and movement.

“Life” is a combination of decoration and art, an interaction that was held in Isfahan’s desert ambience (Hassanabad dunes, Qoortan historical buildings and Khara salt lake). An ambience enjoying the least living.

مرجان دریایی؛ گونه ای در معرض انقراض، آبزیانی که نقش بسیار مهمی در پایداری و تداوم حیات اقیانوس ها ایفا میکنند در تقابل با خشک ترین محیط، محیطی که در گذشته مملو از حیاط و حرکت بوده.

«حیات» مجموعه ای از چیدمان و هنر تعاملیست که در فضای کویری اصفهان [تپه های ماسه ای حسن آباد-ابنیه تاریخی قورتان-و دریاچه نمک خارا] به اجرا رسید. اتمسفری که از کمترین شرایط برای بقا برخوردار بود

نـــگار هنـــرپیشـــه
نیـــلوفـــر صـــالحـــی

Negar Honarpisheh
Niloofar Salehi

کارگـــاه سوم
فایبـــر آرت
روستـــای قورتـــان

3rd workshop

FiberArt

Qoortan

شـهرنـاز زرکـــش

Shahrnaz Zarkash

نـدا درزی
Neda Darzi

Red Blood Vessel

A Colaborative Work by Persbook's Workshop Team

Headed by Neda Darzi

Photo by Asghar Niazi
Performer Nadia Sajjad

رگ ســـرخ

عکس: اصغرنیازی/ اجراگر: نادیا سجاد
اثر مشارکتی از تیم کارگاه پرسبوک

رگ سرخ، شاهرگیست بر اندام من، تو، ما
شریانی جهنده که بر سطح زمینی خشک جاری می شود.
دست به دستش می دهم تا یاد آور تعلق باشد، یادآور همبستگی و نوع دوستی...

پارچـه‌ای سـرخ گـون را در اختیـار اعضـای گـروه قـرار داده تـا تعامـل فـردی یـا جمعـی خود را داشـته باشـند.

Khara Desert

Red blood cell is an artery on my body, yours and ours
A throbbing artery flowing on the dry land.
We join hands to remind it of the belonging,
A reminder of solidarity and altruism …
A red cloth shall be at the disposal of the members of the group in order to have their own personal or collective interaction.

تمرینی برای [ما شدن] ؛ هدف پیشبرد کاری گروهی برای دستیابی به اهدافی در جهت سازندگیست. از هنرمندان حیطه ی الیاف سطوح بافته یا دوخته ای را طلب کرده و روز سوم کارگاه هنر محیطی پرسبوک در روستای قورتان به تاریخ ۲۱ مهر ۱۳۹۶ مرحله ی اول چیدمان شروع شد. این اثر مشارکتی مبتنی بر امکان فضا در پروژه های بعدی کاملتر خواهد شد.

اثری مشارکتی/ به سرپرستی ندادرزی
روستای قورتان، مهر ۱۳۹۶

A practice to [become united]; the objective is to move ahead a group work in order to achieve constructive targets. A few artists in the area of fiber were requested for woven or sewn material and the first phase of decoration was started on the third day of Pressbook environmental art workshop held in Goortan village on 13 October 2017. This cooperative work based on space accommodation shall be more complete in later projects.

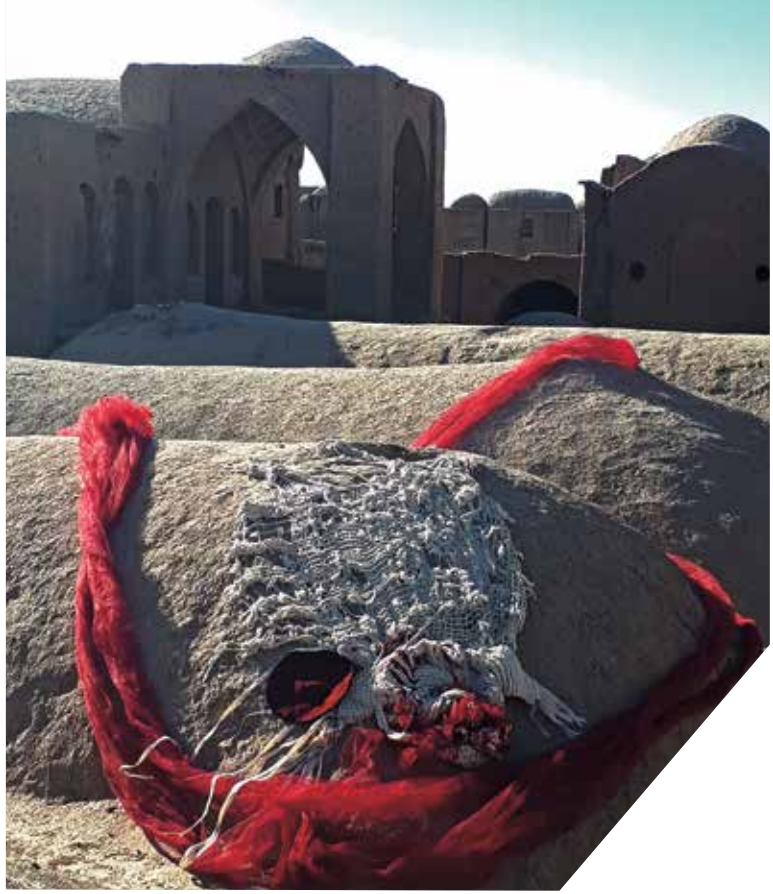

Ghoortan village

A Colaborative Work
A roof for My Home
سقفی برای خانه ام

Headed by Neda Darzi
works by Hoda Akhlaghi, Neda Darzi, Afsaneh Farhadnejad
از آثار هدی اخلاقی، ندادرزی، افسانه فرهادنژاد

Photo : Asghar Niazi
عکس: اصغرنیازی

نفیسه فرهمند

Nafiseh Farahmand

رهـــایی / Release

عکس: ندادرزی، زهرا محمدی

photo:Neda Darzi, Zahra Mohammadi

روستای قورتان

Qoortan Village

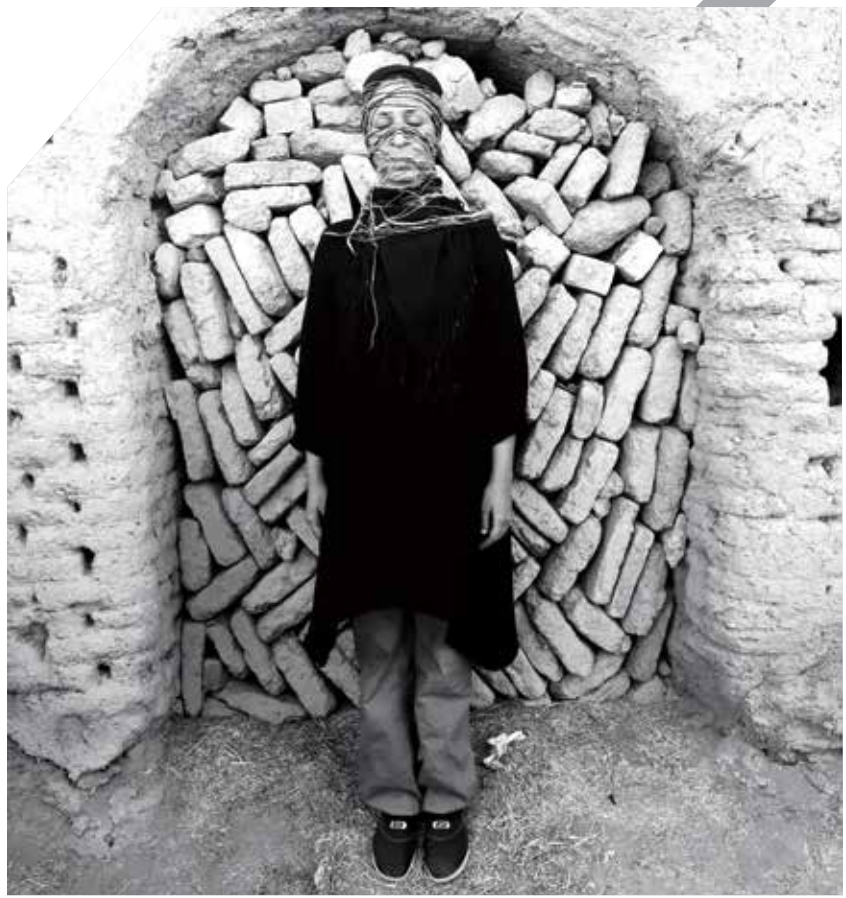

Pain starts when I lose my self among so many restrictions imposed by others. Here I am, a multi colored statue made of other people's thoughts and minds without a little bit of will to make my own favorite world.

درد آنجایی آغاز می شود که خویشتن خویش را در میان انبوهی از محدودیت های تحمیل شده از سوی دیگران ،گم می کنم. اینجاست که من مجسمه ای هستم چند رنگ، ساخته فکر و ذهن دیگران بدون داشتن ذره ای اراده در بنا کردن دنیای دلخواه خودم.

نـوار تیـــپ روستای قورتان **Tape Drip** Qoortan village

هـر بـار کـه بـاران بـر دیوارهـای حیـاط خانگـی دوران کودکـی ام مـی باریـد عاشـق نوارهـای بـر جـای مانـده از بـارش بـودم تـا ببویمـش و شـاید گاهـی دور از چشـم بزرگترهـا زبانـی بـه خـاک نـم خـورده بزنم.امـروز ولـی بارندگـی کـم، بـاران اسـیدی و دیوارهـا از سـنگ اسـت و هیـچ بـوی وسوسـه کننـده ای بلنـد نمـی شـود.

Every time it rained on the walls of my childhood's home, I loved to smell the strips left over from rain and maybe sometimes out of sight of adults, I wanted to lick the wet soil. Today, the rain is low, the rain is acidic and the walls are from the rocks and There is no tempting smell after the rain.

آرزو زرگـــر

Arezoo Zargar

پاد سـاعتـگرد عکس : زهره مجد

پیوند و جدایـش انسان ها به جهت چرخش هایشان است.

Counter Clockwise
Binding or dividing human being is up to their rotation.

گفتگوباهنرمندان
Artists’ Talk

هویت در هنر معاصر و اهمیت مکان‌های حاشیه‌ای

۱)
هفتمین سالانه‌ی پرسبوک در شهر اصفهان برگزار شد، این سالانه در پی یافتن روایت‌های «حاشیه»ای بود و نسبت حاشیه‌ی شهر اصفهان با خود شهر اصفهان و هم‌چنین نسبت اصفهان به تهران اهمیت می‌یافت. اصفهان و تهران، هر یک دارای هویت مشخصی هستند و در خود هویت‌های متفاوتی را جای داده‌اند، هر چند تعیین مولفه‌های این هویت‌ها به‌راحتی به‌دست نمی‌آید. هویت میان این دو شهر در مواردی متفاوت و گاه مشترک است و حتی به مرور زمان تغییر می‌کند؛ هم‌چنین، اصفهان همواره به‌عنوان یک هویت حاشیه‌ای در نسبت با هویت تهران شناخته نمی‌شود. شناخت ویژگی‌های هویتی هر کدام از این دو شهر، نسبت میان آن‌ها را نیز آشکار می‌کند.
هویت به خصوصیات و ویژگی‌های فرهنگی‌ای اطلاق می‌شود که ممکن است به‌صورت فردی یا گروهی دیده شود. آن‌چه یک گروه انسانی را هویت می‌بخشد شباهتی است که باعث تفاوت آن‌ها از گروه‌های دیگر می‌شود. شباهت و تمایز معناهایی هستند که افراد آن‌ها را می‌سازند و سازوکارهای فرهنگی (زبان، هنر، علایق و...)، باعث شکل‌گیری هویت در میان انسان‌ها می‌شوند.
شناخت مفهوم هویت در بستر مباحث فرهنگی، عملکردها و شیوه‌های متفاوت و گوناگونی را پیش روی هنرمندان هنر معاصر می‌گذارد، چرا که خود این مفهوم دو وجه متفاوت و حتی متضاد را پیشنهاد می‌دهد. این مفهوم از یک جهت به ویژگی همسان و از طرف دیگر به ویژگی‌های متفاوت و متمایز اشاره دارد که امر دسته‌بندی و تفکیک را میسر می‌کند، با دسته‌بندی میان امور و عناصر و با توجه به شباهت‌هایشان بر تفاوت‌ها نیز تاکید گذاشته می‌شود. افراد همواره سعی می‌کنند تا تمایزی و تشابهی بین خود و دیگران بیابند تا بتوانند موقعیت خود را در یک فرهنگ بازشناسند. هویت هر فرد به‌واسطه‌ی نگرش‌های فردی دیگران در قالب نگرش‌های گروهی، شهری و ملی شکل می‌گیرد، بدین‌جهت هویت همواره پویا و فعال است و اصول ثابت برای آن نمی‌توان متصور شد.

هنرمندان هنر معاصر با توجه به شناختی که از فرهنگ خود دارند می‌توانند تا تفاوت‌های یک اجتماع را ببینند و حاشیه‌های فرهنگی را در متن دیگری بازتعریف کنند. این امر به نقش هنرمندان معاصر در پیوند میان حاشیه و متن فرهنگ اشاره می‌کند و به‌عنوان یکی از توانمندی‌های هنرمندان معاصرِ شناخته می‌شود و این هنرمندان با توجه به ویژگی‌های شخصیتی معمولاً در برخی از فرهنگ‌ها در نسبت با گفتمان غالبِ فرهنگ و کلان‌روایت‌ها در تعارض هستند؛ هنرمندان هنر معاصر با شناخت این مسئله معمولاً در تلاشند تا گفت‌وگویی را میان متن و حاشیه ایجاد کنند و زمینه‌ای را پیش روی خود و مخاطبان بگذارند تا دسته‌بندی‌های غالب کنار برود و زمینه‌ای برای از میان‌برداشتن این مرزها ایجاد شود. در استیتمنت کلی نمایشگاه آمده است: «بر این مبنا دغدغه‌ی هنر معاصر، پیروی از کلان‌روایت‌های پذیرفته‌شده و بدیهی پیشینی به‌عنوان تنها تعاریف یکه و رسمی هنر نیست؛ بلکه در جستجوی روایت‌های حاشیه‌ای و گاه نادیده‌شده و یا از عمد کنار گذاشته‌شده می‌گردد».

۲)
الف: نشست‌های برگزارشده با تمرکز بر کلیدواژگان «هویت» و «حاشیه» و با موضوع اصلی «هویت در هنر معاصر و اهمیت مکان‌های حاشیه‌ای» شکل گرفت و در هر نشست کارشناسان تهرانی و مهمان در کنار کارشناسان اصفهانی نشستند و مباحث خود را بسط دادند. عنوان مباحث و کارشناسان این نشست‌ها بدین‌گونه است:
۱ـ هویت در هنر معاصر و اهمیت مکان‌های حاشیه‌ای: امید قجریان و علیرضا ارواحی
۲ـ مجسمه‌های شهری و نقش آن در شکل‌دهی هویت فرهنگی: کامبیز صبری و علی خطایی ایلخچی
۳ـ زندگی روزمره‌ی شهری در هنر معاصر: محمود بخشی و مونا آقابابایی
٤ـ مقصد مشخص، تعامل با فضای تولید با فاصله از مرکز: نگار فرجیانی و احسان روح‌الامین
۵ـ بررسی آثار هفتمین دوره‌ی پرسبوک: ندا درزی، امید قجریان و علیرضا ارواحی
۶ـ طراحی و کارکردهای بینارشته‌ای طراحی: مرتضا بصراوی، احسان روح‌الامین و احسان تحویلیان
۷ـ هنر بازیافت و تاثیر آن بر هنر زیست‌محیطی: محمود مکتبی و مهدی وفامهر
۸ـ پرفرمنس‌آرت در طبیعت و مکان‌ویژه‌ها: نوشین نفیسی و تارا گودرزی

ب: در این هشت نشست گزاره‌هایی پیرامون هنر معاصر و مباحث مذکور مطرح شد که بخشی از آن‌ها چنین است:
دهه‌ی ۶۰ میلادی دوران شروع هنر معاصر (با توجه به پژوهش کاترین میه) دانسته می‌شود؛ هنرمندان اولیه‌ی هنر معاصر به فلسفه‌ی تحلیلی توجه داشتند؛ شناخت فلسفه در جهت گذر از فلسفه و نه ایجاد یک هنرِ فلسفی است؛ «هنر معاصر» یا «contemporary art» به معنای هنر هم‌عصرَ نیست و یک اصطلاح است و نه معنای یک واژه؛ مخاطب، فرایند، متن و استیتمنت (استیتمنت توضیح اثر نیست)، چندرسانه‌ای‌بودن (نه تک‌رسانه‌ای‌بودن)، برداشتن مرزها مانند مرزهای مدیومی و جغرافیایی، پرسشگری به‌جای زیبایی‌شناسی، دیالوگ و گفتگو، تمایز و تفاوت و نه شباهت و همسانی، ایده‌های متفاوت (ایده هم‌چون ماشینی است که اثر هنری را می‌سازد و واژگان ساخت و ایجاد به‌جای آفرینش و خلق می‌نشینند)؛ تفاوت میان منظور (notion) و مفهوم (conception) (توجه بیشتر به منظور در هنرمندان معاصری هم‌چون جوزف کسوث)، دغدغه‌ی انسانی، تعامل، شنیدن صدای دیگری، فرهنگ‌های خرد وحاشیه‌ای، بینارشته‌ای‌بودن آثار معاصر و مدیوم‌های محتلف آن مانند هنر محیطی، پرفورمنس و طراحی اهمیت می‌یابند؛ تفاوتی میان دیزاین (design) و دراوینگ (drawing) وجود دارد؛ نسبت طراحی با زیست هنرمند مهم است؛ دراوینگ به دیزاین (به‌خاطر پروسه) نزدیک می‌شود؛ فضای مجازی در طراحی مهم است؛ مخاطب در پیشبرد طراحی نقش دارد؛ مدیاها و رسانه‌ها در هنرِ زیست‌محیطی مهم هستند؛ هنرمندانی که به طبیعت می‌پردازند لزوماً هنرشان هنر زیست‌محیطی نیست؛ هنر زیست‌محیطی معمولاً فارغ از مکان‌های گالری شکل می‌گیرد؛ برخی از پرفورمنس‌ها در نسبت با مکان اجرا می‌شوند؛ پرفورمر برای بیان خویش و ارتباط با مخاطب از بدن استفاده می‌کند؛ به فضاهای تعاملی توجه می‌شود؛ معمولاً مخاطبان به نصب سازه‌ای متفاوت در خیابان پر تردد بی‌توجه‌اند؛ معمولاً ایجاد اختلال در تردد عابران تاثیری بر فضای روزمره مخاطبان نمی‌گذارد؛ خلاف‌آمد عادت در روزمرگی و خارج‌شدن از نظم مالوف و مانوس اهمیت دارد؛ مجسمه‌ها قابلیت تبدیل به نشانه‌های شهری را دارند؛ واقعیت‌های پیرامونی فراتر از مجسمه می‌توانند به نشانه‌شدن مجسمه کمک کنند؛ نشانه‌های متضاد در مجسمه‌های شهری شاید اهمیت بیشتری پیدا کنند؛ نانشانه‌هایی را می‌توان به‌عنوان مجسمه‌های شهری تعریف کرد که در راستای بستر مالوف قرار نگرفته است؛ حدود ۱۰ سال (دهه‌ی هفتاد) اتفاقات تخصصی‌ای در زمینه‌ی مجسمه‌سازی اصفهان افتاد و بعد مجسمه‌سازی دچار رکود شد؛ در این چند سال اخیر شتابزدگی در ساخت مجسمه‌های شهری دیده می‌شود؛ شناخت زیست اجتماعی می‌تواند در تعریف نشانه‌های شهری نقش مهمی داشته باشند؛ نمایش آثار معاصر در گالری محافظه‌کاری است؛ به‌طورکلی

نهادهـای هنـری نقـش مهمـی در پیشـبرد هنـر معاصـر دارنـد؛ وظیفـه‌ی ایـن نهادهـا را معمـولاً افـراد یـا جمـع خصوصـی انجـام می‌دهنـد؛ نهادهـای دولتـی از هنـر معاصـر حمایـت نمی‌کننـد؛ نهادهـای بخـش دولتـی بـا پرسـبوک بسـیار کـم همـکاری کردنـد؛ هـر نهـاد و مکانـی بـا عنـوان هنـر معاصـر هویـت معاصـر پیـدا نمی‌کنـد؛ طنـز تلخـی در هنـر اصفهـان وجـود دارد: مـوزه‌ی هنرهـای معاصـر؛ مـوزه‌ی هنرهـای معاصـر اصفهـان در جـذب هنرمنـدان معاصـر اصفهـان بسـیار ضعیـف عمـل کـرده اسـت؛ ایـن نهـاد در زمینـه‌ی آثـار غیـر هنـری و خطاطـی (هنـری کـه نسـبتی بـا هنـر معاصـر نـدارد) سـرمایه‌گذاری می‌کنـد؛ نهادهـای بسـیاری هم‌چـون مـوزه‌ی هنرهـای معاصـر اصفهـان تنهـا نـام هنـر معاصـر را یـدک می‌کشـد؛ شـعارِ «اصفهـان شـهر هنـر اسـت» کلان‌روایـت می‌سـازد و روایت‌هـای حاشـیه‌ای نادیـده گرفتـه می‌شـود؛ و مـوارد دیگـر... .

هنرزیست‌محیطی
Eco Art

هنر معاصر ایران وآثار زیست محیطی

چکیده:
از دیدگاه زیست محیطی، ما در حال زندگی در دوران انتقالی هستیم. روش ها و شیوه هایی که ما در حال حاضر به کار می بریم، دارای پیامدهای گسترده و مخربی برای زمین و تمامی اشکال زندگی روی آن می باشند. در دهه های اخیر موج تازه ای از توجه به زیست محیط، توسط هنرمندان شکل گرفته است. هر چه اتفاقات و پیامدهای استفاده غلط از محیط زیست بیشتر می شود، نگاه هنرمندانه برای تصحیح این پیامدهای غلط نیز افزایش می یابد. در هنر ایران، گرایش به آثار محیطی و زیست محیطی مختص به سال های اخیر است. با همه گیر شدن و توجه هنرمندان به هنر معاصر، ظرفیت های بیانی شاخه های زیست محیطی، برای بیانگری و تاثیر، بیش از پیش دیده می شود. خصلت های آثار زیست محیطی در هنر معاصر ایران تابع شرایط اقلیم و عناصر طبیعی و جنبه های جهانی نمایش محیطی است. هر چه معضلات طبیعت در ایران بیشتر شده است ، هنرمندان به عنوان منتقدان پیشرو، در آثار خویش بیشتر به استقبال این گرایش رفته و احساس تعهد بیشتری نموده اند.
انواع مختلف این هنر، امروز در هنر ایران گسترده است. از آثار محیطی، که با مصالح طبیعت کار می شود تا رسانه های دیگر که به شکلی بر پدیده های زیست محیطی تاکید می کنند. پژوهش حاضر اولین سعی در شناسایی ریشه های هنر زیست محیطی در ایران و تحلیل آثاری است که خود به عنوان نقدهایی پویا و تاثیر گذار در زمینه فرهنگ استفاده درست از محیط زیست، می توانند مورد توجه و تفکر قرار بگیرند.

واژگان کلیدی : هنر زیست محیطی، هنر معاصر ایران، هنر محیطی

بهنام کامرانی
دکترای پژوهش هنر
عضو هیات علمی دانشگاه هنر

ستاره حسینی
فوق لیسانس تصویرسازی
مدرس دانشگاه سوره

مقدمه:

هنر زیست محیطی
در فرهنگ باستان، افرادی که زندگیشان برای هزاران سال فقط در یک محل می گذشت، دارای رفتارها و زیرساخت هایی برای بقاءِ زندگیشان بودند. این بقا عمیقا به هنر، آداب و رسوم آنها ارتباط داشت.
این شیوه های پایدار نه فقط به صورت یک روش زندگی، بلکه به عنوان یک فرهنگ، گسترش یافته و حفظ می شد که به این ترتیب به صورت بخشی از یک جهان بینی منسجم تا امروز در جوامع سنتی دیده می شود. در این جهان بینی هر عنصر کوچک توانایی مجموعه بزرگ تر را دارد. روش های غنی فرهنگی

اجـداد و نیـاکان مـا ترکیبـی از هنـر و مسـئولیت در قبـال طبیعـت بـود کـه بـه آنهـا اجـازه شـکار، کشـاورزی، الگوپذیـری از زمیـن و فصـل هـا را مـی داد و بـه ایـن ترتیب، هنـر آنهـا تـا بـه ایـن زمـان تاثیـر گـذار بـه نظـر مـی رسـد.
از ایـن منظـر، هنـر محیطـی معاصـر، فرصتـی را بـرای ترکیـب تعـدادی از ایـن رویکردهـای کهـن بـا تمـدن صنعتـی مـدرن، بیـان مـی کنـد و نـگاه جامـع تـری کـه نشـان دهنـده نقـش هنـر در ارائـه خدمات بـه جوامـع و اکوسیسـتم هاسـت، را مطرح مـی کنـد.
جنبـش هنـر محیطـی از درون تلاطـم سیاسـی و اجتماعـی اواخـر ۱۹۶۰ و اوایـل ۱۹۷۰ میـلادی بیـرون آمد.هنرمنـدان ایـن جنبـش بـا الهـام و درک جدیـد از مسـائل زیسـت محیطـی و تئـوری آن، بـه خوبـی بـه کارهایشـان غنـا بخشـیدند. هنـر زیسـت محیطی دارای گوناگونـی بسـیاری اسـت کـه جهـان طبیعـت بـر روی آن تاثیـر مـی گـذارد.
ریشـه مسـائل محیطـی بعـد از جنـگ جهانـی دوم شـروع شـد، هنگامـی کـه صنایـع آمریـکا دسـتخوش رشـد بـی سـابقه شـدند.
انتشـار مقالـه آلـدو لیوپولـد (Aldo Leopold, ۱۸۸۶-۱۹٤۸) ،«سـالنامه یـک کشـورِ شـنی» ((A Sand Country Almanac, ۱۹٤۹ کـه در آن جهـان بـه عنـوان یـک اجتمـاع بـه هـم پیوسـته توصیـف شـده اسـت، از اولیـن تـلاش هـای نظـری در اهمیت بخشـیدن نقـش زمیـن و منابـع آن بعـد از جنـگ جهانـی دوم محسـوب می شـود. پس از آن، دانـش نسـبتاً تـازه ی اکولـوژی (کـه در مـورد خویشـاوندی موجـودات زنـده و محیطشـان بحـث مـی کنـد) ، ظهـور نمـود . در میـان سـال هـای ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ میـلادی ، نگرانـی دانشـمندان در مـورد حشـره کـش هـا ، آلودگـی و آلودگـی زیسـتی و زبالـه هـای هسـته ای ، بیـان مـی شـود. کتـاب «بهـار خامـوش» (Silent Spring, ۱۹۶۲) بـه وسـیله ی راشـل کارسـون (Rachel carson,۱۹۰۷-۱۹٦٤) ضـرر هـای شـیمیایی ظهـور د.د.ت در چرخـه ی زنجیـره ی غذایـی و تاثیـرات آن بـر سـلامت انسـان و حیوانـات را یـادآور مـی شـود(Becket and Gifford, ۲۰۰۷, ۷۹).
در میـان آشـوب هـای گسـترده اجتماعـی دهـه ۱۹۶۰، بـد رفتـاری بـا طبیعـت عملـی برجسـته بـود کـه بـی درنـگ در همـه جـا مـورد اعتـراض قـرار مـی گرفـت. جنبـش محیطـی در ایـن دوران دوبـاره بـه عنـوان اعتقـادی والا احیـا شـده بـود.
هـر چنـد قانـون هـوای پاکیـزه در سـال ۱۹۵۵ میـلادی تصویـب شـد و قانـون سـر زمیـن هـای حفاظـت شـده در سـال ۱۹٦٤ میـلادی بـه تصویـب رسـید ، دولـت بـه ایـن قوانیـن تـا سـال ۱۹۷۰ میـلادی عمـل نکـرد و آن را جـدی نگرفـت و ایـن مسـاله پیـرو اولیـن «روز زمیـن» در ۲۲ آوریـل ۱۹٦٤ میـلادی رخ داد. ایـن موقعیـت بـه ابتکار سـناتور ویسکونسـین ، گیلـورد نلسـون (Gaylord Nelson) بـه وجـود آمد کـه در آن هـزاران نفـر طـی گردهمایـی اطـراف شـهر را بـه شـکلی ابتـکاری از زبالـه پاکسـازی نمو دند.
«روز زمیـن» مـردم بیشـتری را بـه فکـر محیـط زیسـت انداخـت و آنهـا را علاقمنـد نمـود و طرفـداری و دفـاع قانونـی از محیـط زیسـت بـه عنـوان حرکتی جهانـی مطرح

شـد. بـه دنبـال ایـن رویـداد عضویـت در تشـکل هـای زیسـت محیطـی اسـتقبال بـی سـابقه ای را در پـی داشـت و در نهایـت شـماری از قوانیـن بـه دنبـال حرکـت سیاسـی ملـیِ محیطـی تصویـب شـد.
اشـتغال بـه کار و قوانیـن سـلامتی و قوانیـن بازیابـی مـواد هـرز رفتـه جامـد در سـال ۱۹۷۰ میـلادی و قوانیـن حفـظ بقـای گونـه هـا در سـال ۱۹۷۳ میـلادی تصویـب شـد.
هنـر محیطـی، ابتـدا در ایالـت متحـده در اواخـر دهـه ۱۹۶۰ و اوایـل ۱۹۷۰ تکویـن یافت.ایـن آثـار بـه شـکل کلـی بـه صـورت مجسـمه هـای کوچـک و بزرگـی بودنـد کـه در فضـای بیرونـی قـرار مـی گرفتنـد و غالبـا از سـیمان ومـواد سـاختمانی سـاخته مـی شـدند کـه در شـکل هـای مینمالیسـتی هندسـی سـازماندهی و اسـتقرار مـی یافتنـد. تـا اواخـر دهـه ۱۹۷۰ میـلادی و نیـز امـروزه بـر تعـداد هنرمندانـی کـه توجـه بـه خلـق آثـار محیطـی دارنـد افـزوده مـی شـود. آنهـا در پـی التیـام محیـط زیسـت و تـدارک راه حـل هایـی بـرای مشـکلات طبیعـت و اکوسیسـتم هـای شـهری هسـتند.

تغییر جهت هنر محیطی به سمت هنر زیست محیطی :

اثـر شـمایلی رابرت اسمیتسـون (Robert Smithson) ،اسـکله حلزونـی (Spiral Jetty) در دریاچـه یوتـا در سـال ۱۹۷۰ میـلادی یـک مثـال کلاسـیک اسـت. مارپیچـی از ۱۵۰۰ فـوت سـنگ بازالـت و عـرض ۱۵ پـا در بسـتر کـم عمـق دریاچـه قـرار گرفتـه اسـت.
عملکـرد آن از هنـر مفهومـی اولیـه و زیبایـی شناسـی منشـا مـی گرفـت نـه جنبـه هـای زیسـت محیطی.
ایـن جایـگاه بـه وسـیله میـزان بـالا آمـدن و پاییـن آمـدن آب شـکل مـی گرفـت بـه طـوری کـه گاهـی سـنگ هـای ایـن اثـر بـه طـور کامـل در زیـر آب قـرار مـی گرفتند.
چنـد هنرمنـد در ایـن زمـان بـر چشـم اندازهـای صحـرای شـمال غربـی ایـالات متحده کار مـی کردنـد و آثـاری معمارگونـه کـه بـر اسـاس حرکـت خورشـید و اجرام سـماوی شـکل مـی یافـت را در ایـن چشـم اندازهـا طراحـی مـی کردنـد. (ماننـد نانسـی هلـت - Nancy Holt - یـا جیمـز تـرل – James Turrell) در حالـی کـه دیگـران خـاک را جـا بـه جـا مـی کردنـد و یـا عناصـر موقتـی از مداخلـه در طبیعـت را شـکل مـی دادنـد کـه ایـن آثـار بـه وسـیله کشـف رابطـه فضـای خارجـی شـکل مـی گرفـت یـا به وسـیله عمـل سـاختاربندی یـا حفـر کـردن بـه اثـر هنـری تبدیـل مـی شـد.
ایـن هنرمنـدان تحـت تاثیـر جریانـات برابـری طلبـی و جنبـش هـای محیطـی بودنـد کـه در ایـن زمـان آنهـا را بـه سـمت هنـر معاصـر و ایـده هـای اجرایـی فضـای بیرونـی سـوق مـی داد. ایـن کار آنهـا فراسـوی دیـوار گالـری هـا و مـکان هـای دور افتـاده انجام مـی گرفـت تـا کلکسـیون کـردن و فـروش آنهـا سـاده نباشـد و بـه این صـورت بـا بازار معمـول هنـر مقابلـه مـی کردند.
دیگـر هنرمنـدان محیطـی بـر موضوعـات خـاص متمرکز شـده و گاه با پاکسـازی شـهر و زبالـه هـای شـهری سـر و کار دارنـد. مثـلا مـل چیـن (Mel Chin- b؛ ۱۹۵۱) در طـرح خـود بـه نـام «احیـای زمیـن» (Revival Field) مقطعـی از خیابـان سـنت پـل

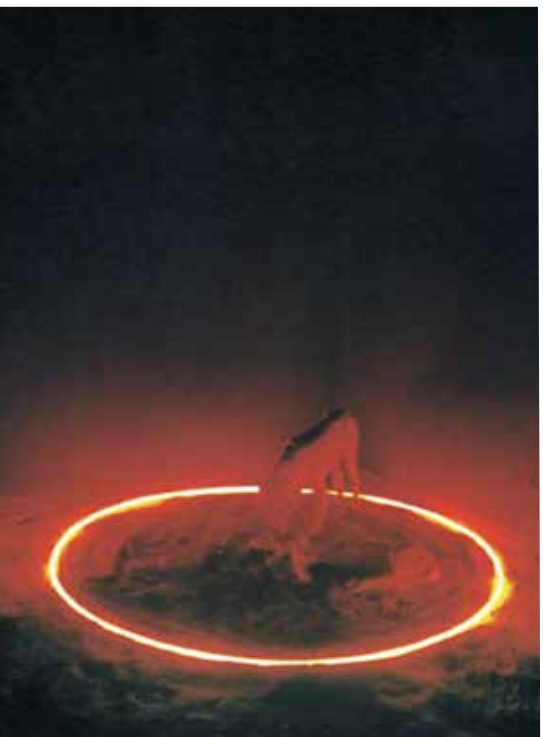

مینسوتا را که توده های زباله را در آنجا می انباشتند انتخاب نمود. با همفکری از کشاورزان و متخصصان خاک و بر پایه آزمایشگاهی صحرایی، او گیاهانی در آن منطقه کشت نمود که سموم خاک را به وسیله آنان از بین برد.
میرله لدرمن اوکلز (Mierle alderman-Ukeles, b:۱۹۳۹) نیز از هنرمندانی است که به عنوان هنرمند با اداره بهسازی محیط زیست نیویورک از گذشته تا به حال همکاری دارد. او موزه عمومی را که تسهیلات انتقال زباله های شهری و هرز رفتنی ها و بازیافت در آن به نمایش درمی آید، را در معرض دید عمومی قرار داد.
اگنس دنس (Agnes denes) در سال ۱۹۸۲ در خلال ساخت مراکز تجاری نیویورک اثر گندمزار را به وجود آورد. ۸۰ کامیون خاک در وسعت ۸۰۰۰ متر مربع ریخته شد و او با دست، ۲۸۵ شیار به وجود آورد و زمین آن منطقه را گندم کاشت.
این کشتزار رویارویی پرداختن به زیست محیط در مواجهه با ایجاد ساختمان های بلند مرکز تجاری در شهر بود.

از زمان شروع، هنر محیطی به طور چشم گیری به یک جنبش فرهنگی جهانی تبدیل شد که نقش بسیاری را به وسیله ی هنر وهنرمندان، برای جامعه ایفا کرد. هنر محیطی، یک اصطلاح جمعی برای طیف گسترده ای از کارهاست که به بهبود روابط ما با جهان طبیعت کمک می کند و در این راه می تواند باعث توجه به رفتارهای مخرب زندگی امروزی شود. این هنر مانند ذره بینی عمل می کند که به وسیله آن می توان به بررسی تمام جنبه های جامعه از تولید مواد غذایی، سیاست آب و هوا، مدیریت انتقال پس ماندها و زیرساخت های آموزشی برای کودکان، از دیدگاه زیست محیطی پرداخت.
در سال های اخیر، بورس تحصیلی برای نقد زیست محیطی، برنامه های دانشگاهی و حمایت های سازمانی، برای چنین کارهایی بسیار رشد کرده است. اینترنت، نقش محوری را در اشاعه کار هنرمندان ایفا کرده و دسترسی به اغلب پروژه های دوردست و زودگذر نیز به صورت اینترنتی قابل انجام می باشد. امروزه با داشتن پژوهش های معاصر هنر و محیط زیست، دوباره، شاهد ظهور تدریجی سیستم درست و کاملی هستیم که در فرهنگ باستانی وجود داشت. در این فرهنگ، ارتباط انسان و زیست کره، ارتباطی متقابل بود.
هنر زیست محیطی را می توان به شیوه های بسیاری تقسیم بندی کرد :
به وسیله زمان : بیشتر هنرهای محیطی طوری ساخته می شوند که در محیط ناپدید شده یا تغییر شکل پیدا کنند. تعداد دیگری از آنها می توانند برای مدت طولانی و شاید قرن ها ماندگار شوند که این آثار به منظور آموزش یا ایجاد زیرساخت هایی برای موسسات مختلف و یا راهی برای التیام بخشیدن به زمین به کار می روند.

تصویرشماره - ۱

تصویرشماره - ۲

به وسیله مکان : آثار دیجیتالی غیر بومی و اجرا شده، الگوهای قابل تکراری هستند که می توانند دوباره در هر محلی خلق شوند یا در چیدمان های خاصی به نمایش درآیند.
به وسیله روش ها : پروژه های شخصی که به وسیله هنرمندان در کارگاه هایشان یا به وسیله همکاری میان هنرمندان و دانشمندان و یا گروه های داوطلب در مکان های وسیع و برای تاثیر زیاد بر مخاطبانی کثیر شکل گرفته است.

هنر محیطی اغلب به مفاهیم بزرگتری اشاره دارد. هنرمند محیطی اشاره به منشاء مواد استفاده شده و راه های ساخت و انتشار می کند. این راه ها زمانی را که بر یک پدیده غیر انسانی گذشته، نشان می دهند. به وسیله زمینه هایی که هر هنرمند با کارش در تاریخ فراهم می کند، باعث شاخه بندی های مختلفی در آثار دوره های گوناگون تاریخی می شود.
پروژه های مفهومی پیشرو هنر محیطی، به آرامی گام موثری بر روی زمین به جای گذاشتند. دنیس اوپنهایم ، حلقه هایی را در برف در خط مرزی آمریکا و کانادا برای ((سالانه حلقه ها)) در سال ۱۹۶۸ تراشید و ریچارد لانگ ، درست در همان زمان، نامزد دریافت جایزه در پروژه ((راه رفتن به خوبی)) در انگلیس شد. پیش سازهایی از آنچه در حال حاضر به عنوان هنر در طبیعت شناخته می شوند، به صورت چیدمان هایی زودگذر در فضای باز و همچنین اشکال هندسی ساده برگرفته از مواد طبیعی پیدا شده در محل های مختلف، ارائه می گردند.این مجسمه های زیبای زودگذر، اغلب از برگ های رنگی، گلبرگ گل، شاخه ها، تکه های یخ، شن و ماسه و یا سنگ های انباشته، ساخته شده اند. به خاطر دور بودن و وجوه گذرا، این آثار به شکل عکاسی یا فیلم، ثبت می شوند. برخی از آنها ممکن است تنها چند دقیقه قبل از برگردانده شدنشان به زمین، ساخته شده باشند. بنابراین، مستندات، نقش مهمی را در ثبت این آثار به عهده دارند. بیشترین تمرکز نیز معمولا در ایجاد اشیا یا تغییرات ظریف در چشم اندازها وجود دارد که ویژگی های جغرافیایی را برجسته می کند و یا بر شکل طبیعی مواد تاکید می کند. این شکل از هنر، زیبایی طبیعت را باشکوه جلوه می دهد اما همیشه به طور مستقیم مسائل زیست محیطی را مورد خطاب خود قرار نمی دهد.هنرمندان هنر در طبیعت، برای شکل های طبیعی و زیبایی ها و تمایل به ایجاد کمترین صدمات روی زمین در تولید کار خود، احترام زیادی قائل هستند. یک بعد معنوی به وسیله ماندالاها و سازه های طراحی شده برای برکت دادن و یا محافظت از زمین در بعضی از این آثار دیده می شود.
برخی از پروژه های راه اندازی شده می تواند شامل درختان افتاده، تراشیدن سنگ های خشک یا بیشترین آنها، چیدمان های ثابت و دائم در موزه ها و مجسمه های موجود در پارک ها باشد.

تصویرشماره - ٤

تـصویـرشمـاره - ۳

همچنیـن هنـر در طبیعـت، مـی توانـد بـه وسیله انباشـته شـدن سـنگ هـا و یـا خلـق اشـکال موقـت بـا اسـتفاده از مـواد طبیعـی در سـواحل یـا در اماکـن عمومـی سـاخته شـود. ایـن آثـار بیـان کننـده تاثیراتـی اسـت کـه در اثـر تمـاس شـخصی بـا طبیعـت صـورت مـی گیـرد و تاثیـر مسـتقیمی بـر روی عمـوم مـردم مـی گـذارد کـه مـی توانـد الهـام بخـش تعهـدات بیشـتر هنرمنـد نسـبت بـه طبیعـت اطرافـش باشـد.

((همچنیـن بـه عنـوان هنـر محیطـی یـا هنـر سـازگار بـا محیـط زیسـت، ایـن کار بـه طـور مسـتقیم، موضـوع هـای زیسـت محیطـی را مخاطـب قـرار داده و اغلـب مـی توانـد بـه عنـوًان اهرمـی بـرای فشـار بـه مدیـران و مسـئولانی باشـد کـه بـی توجـه بـه محیـط زیسـت و سـاز و کارهـای آنند.فـرم یـک اثـر هنری زیسـت محیطـی، اغلب بـه طـور مسـتقیم از عملکـرد آن در خدمـت بـه جوامـع و اکوسیسـتم هـا پدیـدار مـی شـود.هنر زیسـت محیطـی بـه دنبـال الهـام بخشـیدن بـه مراقبـت و احتـرام طبیعـت اسـت و در ایـن راه، گفـت و گـو و تشـویق طولانـی مـدت را بـرای شـکوفایی محیـط طبیعـی و محیـط اجتماعـی ترغیـب مـی کنـد)) (Bower,۲۰۱۳) .

پیشگامان هنر زیست محیطی در ایران

هنـر معاصـر ایـران دگرگونـی هـای بسـیاری را در سـال هـای اخیـر تجربـه کـرده اسـت و هیـچ گاه تنـوع شـاخه هـای هنـر تجسـمی بـه انـدازه ی اکنـون نبـوده اسـت. پـر دامنـه بـودن جمعیـت جـوان وبسـیاری از عوامـل اجتماعـی و سیاسـی باعـث درون زایـی در هنـر معاصـر گردیـده اسـت.سـرعت ایـن تحـولات بـه گونـه ای اسـت کـه سـاز و کار دانشـگاهی نیـز گاه از آن برکنـار مانـده اسـت و تجربـه ی نسـل هـای قبـل در هنـر امـروز ایـران، برداشـت هـای گوناگونـی داشـته اسـت. گاهـی ماننـد جریـان سـقاخانه، فقـط در حـوزه ی خـط گسـترش یافتـه و گاهـی ماننـد مینیاتـور، متفـاوت و چنـد لایـه ای تـر شـده اسـت.اقتباس و پرسـش از هنـر سـنتی و همچنیـن از دسـت آورد هـای تاریـخ هنـر بیشـتر دیـده مـی شـود و سـیطره ی هنـر پیکـره نمـا بیـش از هنـر انتزاعـی بـه چشـم مـی آیـد.

((اهمیـت مفهـوم در هنـر معاصـر بـه صورتـی اسـت کـه در آثـار انتزاعـی نیـز ایـن ویژگـی مشـهود اسـت. مسـایل و ابـژه هـای شـهری و اهمیـت زندگـی روزمـره نیـز از موضوعاتـی اسـت کـه در سـال هـای اخیـر گاه بـا درون گرایـی و مضامینـی انتقـادی و گاهـی بـا چاشـنی هنـر پـاپ و طنـز دیـده مـی شـود. امـا بسـیاری از لهجـه هـای جدیـد، هنـوز در فضـای بیـن المللـی انعـکاس نیافتـه مـی نمایـد.موفقیـت هـای بـازار هـای جهانـی تنهـا باعـث توجـه قسـمتی از کارشناسـان هنـر بـه هنرمنـدان ایرانـی شـده اسـت .ایـن مسـئله ضـرورت نمایـش گـردان هـای مسـتقل و نمایشـگاه هایـی کـه هنـر ایـران را بـه دیگـر مخاطبـان بشناسـاند ایجـاب مـی کنـد. نسـل امـروز ایـران در پـی شـناختن خـود و شناسـایی جنبـه هـای تـازه ای اسـت کـه او را بـه شـکل برابـر در عرصـه ی جهانـی قـرار مـی دهد.ایـن نسـل برکنـار از چهـار چـوب هـای متعـارف

جهشی خیره کننده کرده است))(کامرانی،۱۳۹۱) .
شاید یکی از اولین آثار محیطی ایران را در باغ سنگی سیرجان مربوط به ۱۳۴۲ ه.ش. (۱۹۶۳ میلادی) بتوان سراغ کرد. این باغ توسط مردی کر و لال به نام درویش خان اسفندیار پور در اعتراض به اصلاحات ارضی شکل گرفت. بدون شک این نمونه هنر محیطی که توسط درخت های خشک و بستن سنگ بر آنها شکل گرفته ، یکی از اولین نمونه های چیدمان های محیطی است که توسط فردی خودآموخته شکل گرفته است.
با نمایش آثار مفهومی در سال ۱۳۸۱ و نمایشگاه های هنر جدید در سال های بعد از آن در موزه هنرهای معاصر، گرایش های تازه مفهومی و انواع رسانه های جدید و نمایش های تازه در هنر معاصر ایران فراگیر شد.
هر چند قبل از این می توان به آثار معدودی اشاره کرد که جنبه هایی از هنر زیست محیطی ایران را در خود به نمایش می گذارند، اما این جنبه ها تا گسترش یافتن جنبه های تفکری در هنر معاصر، در هاله ای از جنبه های اسطوره ای و شاعرانه دیده می شوند. از آثاری که در نمایش اول هنر مفهومی در موزه هنرهای معاصر به اجرا درآمد و با شاخه جدید هنر محیطی و هنر زیست محیطی در ارتباط است، می توان به اثر ((رودخانه هنوز ماهی دارد)) از احمد نادعلیان اشاره نمود که سال های قبل، این گرایش را در کنده کاری ها و آثار محیطی اش در پلور شروع کرده بود. او این بار با چیدمانی حلزونی از سنگ ها که بر آنها نقش ماهی ها کنده کاری شده بود و تلویزیونی که در بین آنها رودخانه کم آب و آلوده را نشان می داد، اثر خویش را عرضه کرد. این اثر با نقدی زیست محیطی از کم آبی و آلودگی رودخانه هراز (۶۵ کیلومتری جاده هراز) و کم شدن ماهیان آن همراه است. او با حجاری نقش ماهی که از نظر او نمادی از زندگی و باروری است، یاد و خاطره ماهیان از دست رفته را جاودان می کند(عکس شماره ۱). او سالهای بعد بسیاری از این سنگ های حجاری شده را به رودخانه ها و دریاهای مختلف در مکان های بسیاری در سراسر دنیا می اندازد و از این طریق اثر هنری خویش را دوباره به محل ناشناسی در زیر آب بازمی گرداند. با عکاسی ها و فیلم ها، این عمل و روند تولید و اختفاءِ اثر زیست محیطی او ماندگار می شود .
این هنرمند از پی گیرترین و تاثیر گذارترین هنرمندان زیست محیطی ایران می باشد. او حامی جشنواره ها و هنرمندان متعددی با این گرایش در دیگر نقاط ایران نیز بوده است. به عنوان مثال می توان به جشنواره محیطی هنر هرمز اشاره کرد.
از آثار دیگری که در همین نمایشگاه (هنر مفهومی موزه هنرهای معاصر) به شکل مستقیم و غیر مستقیم به زیست محیط اشاره می کنند، می توان به اثر بدون عنوان بیتا فیاضی اشاره کرد. این اثر که دو سگ، یکی ایستاده و دیگری مرده را در دایره ای نئون و بر لایه نازکی از خاک نشان می دهد، به مردن

تصویر شماره - ۶

سگ ها در اثر تصادف در جاده ها اشاره دارد. این اثر مقدمه ای از چهار سال کار مداوم هنرمند بر صد سگ مرده سرامیکی است. توسعه انسانی جاده ها عامل مرگ حیوانات اهلی و وحشی در سراسر دنیاست(عکس شماره ۲).
مصطفی دره باغی در همین نمایشگاه با اثری به نام شصت و یک تبر برای یازده الوار به قطع درختان در جنگل های شمال ایران اشاره می کند. این چوب ها غالبا برای استفاده های مختلف انسانی و در سال های قبل تر، برای تهیه زغال بوده است(عکس شماره ۳).
بسیاری از جنگل های ایران در خطر نابودی قرار گرفته یا گاه به کلی نابود شده اند. به عنوان مثال می توان به دشت ارژن در استان فارس اشاره کرد که روزی جنگل انبوه تری بوده و زمانی درختانش برای تولید زغال به شکل گسترده ای قطع شدند. همچنین این دشت ماوای حیواناتی همچون شیر ایرانی بوده که با از بین رفتن نیزارهای اطراف دریاچه و تبدیل آنها به اراضی مزروعی، زیستگاه مناسب زادوولد شیر از بین برده شده و باعث منقرض شدن نسل این شیر گردیده است.
اثر رامین ملکوتی در همین نمایشگاه با نام ستایشگری، به طور پنهان اشاره به آب و اهمیت آن در سرزمین های خشک ایران دارد(عکس شماره ٤).
نمایشگاه های هنر جدید نیز آثاری از این گرایش را در خود نشان می دهند. مثلا می توان به اثر هلیا دارابی در دومین نمایشگاه هنر جدید اشاره کرد که در آن مورچگان و محیط زندگیشان در آکواریومی بزرگ به نمایش درمی آید. این نمایشگاه و نمایشگاه هنر مفهومی با حمایت موزه هنرهای معاصر اجرا شد. گاه، نمایش آثار یک هنرمند، خود گوشه ای از عناصر زیست محیط را شامل می شود. مثلا همایون سلیمی از سال ها قبل به نمایش درختچه های خود (بن سای) در گالری های تهران پرداخته است.

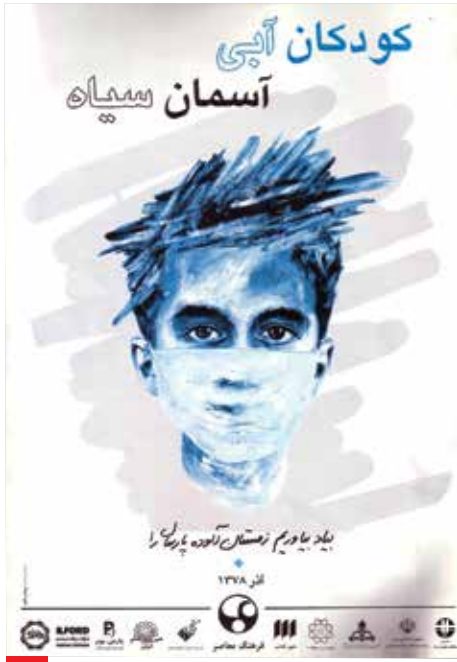

تصویرشماره - ۵

گسترش آثار محیطی و زیست محیطی در هنر معاصر ایران :
با همه گیر شدن نقدهای زیست محیطی در آثار هنری در دهه ۸۰ و بعد از آن، شاهد آثار متعددی چه در پایتخت و چه در سایر نقاط ایران هستیم. معزل آلودگی هوای تهران بارها چه در نمایشگاه های انفرادی و چه در نمایشگاه های گروهی، موضوعی برای آثار مختلف در رسانه های گوناگون بوده است.
اولین نمایش از این موضوع در نمایشگاه ((کودکان آبی آسمان سیاه)) در سال ۱۳۷۸ و در ساختمانی متروکه در خیابان ویلای جنوبی، که توسط شهرداری منطقه ۶ در اختیار هنرمندان قرار گرفت، به نمایش درآمد.این نمایشگاه، زاییده نگرانی فکری بیتا فیاضی بود که در اثر شنیدن هشدار رسانه های عمومی در مورد آلودگی هوای تهران و خطراتی که دامن گیر کودکان و افراد در سنین بالا می شد، شکل گرفت و شامل آثاری از بیتا فیاضی، مازیار بهاری، خسرو حسن زاده، صادق تیرافکن بود که در رسانه های نقاشی، عکس، ویدئو و مجسمه ارایه

شد و هر هنرمند از زاویه ای متفاوت به معضل آلودگی هوای تهران اشاره داشت. این نمایشگاه با حمایت ۱۹ سازمان دولتی و غیر دولتی به انجام رسیده بود(عکس شماره ۵).
نمایشگاه دیگری با موضوع آلودگی هوای تهران با نام ((پروژه منوکسید تهران)) به نمایشگاه گردانی نگار فرجیانی در سال ۱۳۹۰ و در مدرسه خرد، با آثاری از هنرمندان مختلف در رسانه های گوناگونی چون ویدئو، نقاشی، چیدمان و هنر صدا برگزار شد. حتی نویسندگان و شاعرانی در این نمایشگاه با آثار خود به شکلی بر موضوع آلودگی هوای تهران تاکید کرده بودند.
در سالهای اخیر به دلیل گسترش معضلات زیست محیطی در ایران، آثار بسیاری در خارج از پایتخت نیز شکل گرفتند. این آثار بر اساس جنبه های اقلیمی و زیستی هر مکان، محتوا و ویژگی های خاص خود را نیز داشتند. (خشک شدن و قطع درختان : جنگل های شمال، فرسایش خاک : صدور خاک های رنگی هرمز، آلودگی آب : بسیاری از رودخانه ها و دریاچه های ایران)
یکی از حرکت های جمعی در دیگر نقاط ایران، آثاری مشترک از هنرمندان ارومیه است که معضل خشک شدن دریاچه آن را نشان می دهند. این دریاچه که تا به حال ۷۰ درصد آن خشک شده است، در صورت احیا نشدن می تواند به یکی از فجایع زیست محیطی تبدیل شود و تا ۱۰۰ کیلومتر اطراف آن از نمک های این دریاچه آسیب خواهند دید.
از دیگر نقاطی که اخیرا نمایشگاه هنرمندان و جمع شدن دوستداران محیط زیست و کوه نوردان، باعث متوقف شدن توسعه راه ها و بهره برداری از معادن آهن آن شد، کوه شاه کرمان است(عکس شماره ۶). به همین شکل باغ گیاه شناسی نوشهر نیز از تخریب نجات پیدا کرد. این نمونه ها ثابت می کنند که به تدریج نقد زیست محیطی و آثار هنری آن می توانند در پاره ای موارد، تصمیمات غلط را تصحیح نمایند.
هنرمندان اصفهان نیز با آثار متعدد خویش بر مشکل خشک شدن زاینده رود اشاره نمودند. به عنوان مثال، فرشته عالمشاه در چیدمانی به نام ((استخوان ها هم آب می نوشند)) در بستر زاینده رود-(حد فاصل سی و سه پل و پل فردوسی در اصفهان) در مهرماه سال ۱۳۹۰، اعتراض خود را به خشک شدن زاینده رود بیان کرد. او در این چیدمان، استخوان های گاو، الاغ و گوسفندان مرده ای را که از میان ماسه های کویر شرق اصفهان یافته بود، در بستر خشکیده زاینده رود به شکل موجوداتی خلق شده در ظاهر ماهی، طوری چیدمان کرده بود که گویی از دل خاک بیرون آمده و یا در آن غوطه ور و در حال ناپدید شدن بودند. چیدمان او اعتراضی بود آرمیده بر بستر زاینده رود نسبت به خشک شدن(خشک کردن) رودخانه زاینده رود و آنچه که در امتداد آن بر سر طبیعت، مزارع، کشاورزان و تالاب گاوخونی می آمد. او در نهایت، چیدمان را همان جا رها کرد در حالی که تمام حرف های خود را بر روی استخوان ها با خاک قرمز

هرمـز نوشـته بـود تـا بـه امیـد جـاری شـدن دوبـاره ی رود، نوشـته هایـش بـا آب شسـته و در درون طبیعـت فـرو رونـد و هـر زمـان گواهـی باشـند بـر ایـن زمـان و ایـن اتفـاق .

در جشـنواره هنـر محیطـی هرمـز نیـز گاه بـه مسـائل زیسـت محیطـی اشـاره شـده اسـت کـه تعـدادی از ایـن آثـار، همـراه بـا آثـار دیگـری از اقصـی نقـاط ایـران در نمایشـگاه ((زمیـن و زمـان)) در سـال ۱۳۹۱ در خانـه ی هنرمنـدان ایـران بـه نمایـش درآمـد. در ایـن نمایشـگاه، یـک چیدمـان و چهـل و یـک عکـس در گالـری پائیـز، یـک چیدمـان و یـک ویدئـو در گالـری میرمیـران، دو چیدمـان در گالـری زمسـتان، تعدادی عکـس و یـک چیدمـان در گالـری ممیـز در دیـد بازدیدکننـدگان قـرار گرفـت.

از میـان کارهـای ارائـه شـده در ایـن نمایشـگاه مـی تـوان بـه کاری از پریسـا رجبیـان اشـاره کـرد کـه آنـرا از میـان مجموعـه گیسـوهای خـود انتخاب کـرده کـه بـه صورت چیدمانـی اسـت کـه بـا بافتـه شـدن کیسـه هـای زباله سـیاه بهـم، حالـت موهـای بافته شـده ای را نشـان مـی دهـد کـه از درون گـودال هایـی در خـاک جزیـره هرمـز، بیـرون آمـده انـد. (عکـس شـماره ۷)

در ایـن نمایشـگاه، عـلاوه بـر آثـاری کـه در جزیـره هرمـز خلـق شـده بـود، آثـار دیگـری نیـز بـه چشـم مـی خـورد کـه از آن میـان مـی تـوان بـه چیدمـان ((گـرده افشـانی)) اثـر کـوروش گلنـاری کـه نمـادی از زنبورهایـی اسـت کـه توسـط مـوج موبایـل مـرده اند(عکـس شـماره ۸) و همچنیـن چیدمانـی از نوشـین نفیسـی بـا نـام پرنـده هـا و آئینـه در تـالاب گاوخونـی، اشـاره کرد(عکـس شـماره ۹).

تـصویـرشمـاره - ۷

در سـال هـای اخیـر، نـه تنهـا آثـار هنـر معاصـر به شـکل مسـتقیم بـه عناصـر و اهمیت زیسـت محیـط اشـاره مـی کنـد، بلکـه بـه شـکلی فرعـی نیـز بـه جنبـه هـای زیسـت شناسـانه و زیبایـی هـای طبیعـی واکنـش نشـان داده اسـت.

آثـاری از نمایشـگاه اخیـر تعـدادی از هنرمنـدان بـا عنـوان زیسـت خانـه در سـال ۱۳۹۲ در گالـری شـیرین، از ایـن جملـه مـی باشـد.

رسـانه هـای سـنتی تـر ماننـد مجسـمه و نقاشـی نیـز بـه حیوانـات و گیاهـان مهـم و در حـال انقـراض ایـران اشـاره کـرده انـد. بـه عنـوان مثـال، نعیمـه نعیمانـی در آثـار خویـش، رابطـه انسـان و حیـوان و حیوانـات در حـال انقـراض را بـه نمایـش گذاشـته اسـت.

همچنیـن حراجـی هایـی بـرای حمایـت از حیوانـات ایـران در سـال هـای اخیـر بـه انجام رسـیده اسـت کـه در ایـن آثـار، هنرمنـدان بـه شـکل مسـتقیم و غیرمسـتقیم بـه معضـلات زیسـت محیطـی پرداختـه انـد. هـر چنـد نمایـش ایـن آثـار، ویژگـی انتقـادی نـدارد، امـا همیـن کـه از زمینـه خـود جـدا شـده و بـه شـکل متفـاوت در گالـری هـای هنـری عرضـه شـده انـد، بـه عنصـر طبیعـت تاکیـد مـی کننـد.

آثـار ویدئویـی متعـددی نیـز چـه بـه شـکل گزارشـی (documentary) و چـه بـه شـکل مسـتقل به مسـئله زیسـت محیـط توجـه نشـان داده انـد. آخریـن نمایـش از این

تـصویـرشمـاره - ۸

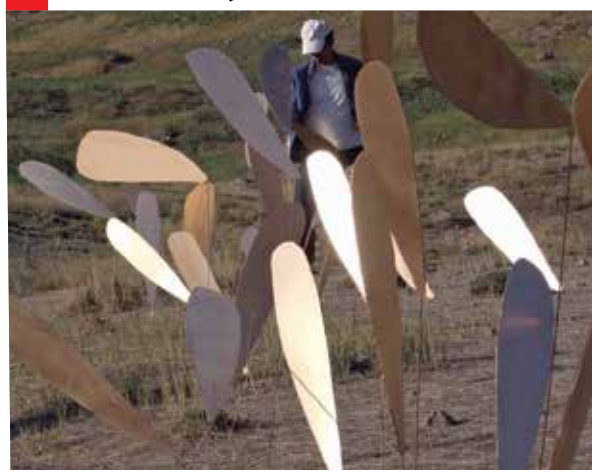

آثـار در نمایشـگاهی در کشـور کـره جنوبـی، بـه تاریـخ ۲۰۱۳ و بـا حمایـت گـروه هنری یاتـو در شـهر گونـگ جـو و در گالـری و مرکـز هنـری ایـن گـروه برگزار شـده اسـت . در سـال هـای اخیـر جشـنواره هـا و مسـابقاتی بـه شـرایط زیسـت محیطی واکنش نشـان داده انـد از جملـه ی ایـن جشـنواره هـا« پرسـبوک »اسـت کـه مسـتقل وبا مدیریـت ندا درزی بـا موضـوع « آب» در دوره ی پنجـم کـه مهـم تریـن موضـوع زیسـت محیطـی ایـران اسـت ودر دوره ی ششـم بـا موضـوع « از طبیعـت زدایـی تـا طبیعـت زیسـتی » به ایـن شـرایط واکنـش نشـان داده اسـت.در جشـنواره ی اخیـر پرسـبوک موقعیـت یـک مـکان و سـاختار کبوترخانـه هـا بـه عنـوان بناهـای زیسـت محیطـی مـورد توجـه قـرار گرفتـه است.قسـمتی از فراخـوان دوره ی پنجـم بـه شـرح زیـر اسـت:

در عصـر کنونـی معضـلا ت ناشـی از دخـل و تصـرف انسـان در محیط زیسـت از آنچنان اهمیتـی برخورداراسـت کـه حتـی توجـه هنرمنـدان را نیـز بـه خـود جلـب کرده اسـت. یکـی از دغدغـه هـای اصلـی آنهـا ایـن اسـت کـه بـه خیـال پـردازی در بـاب ایـن جدایـی (و یـا همزیسـتی صلحجویانـه) بپردازنـد. در سـالهای اخیـر موضـوع دخـل و تصـرف انسـان در محیـط زیسـت خـاور میانـه و ایـران نیـز بـه یکـی از موضوعـا ت داغ روز تبدیـل شـده اسـت. بـا ایـن وجـود هنرمنـدان منطقـه کمتـر بـه ایـن موضـوع پرداختـه نـد و ایـن در حالیسـت کـه در طـول تاریـخ, طبیعـت (از گل و گیـاه گرفتـه تـا آب و بـاد و خـاک و آتـش) جایـگاه والایـی در شـعر و ادبیـات و معمـاری و هنرهـای تجسـمی خاور میانـه داشـته اسـت. حـال چگونـه مـی تـوان ایـن دیـدگاه هـا را بازبینـی و احیـاءِ کـرد؟ و اگـر نـه، از چـه زوایـای دیگـری بایـد منابـع طبیعـی را در عرصـه هنـرارج نهـاد؟ هنرمند امـروز بـا چـه شـگردهایی میتوانـد مخاطبـان خـود را متوجـه اهمیـت حفـظ و بازپروری منابـع طبیعـی مناطـق متعـدد فـلات ایـران و خـاور میانـه کنـد؟ چطورمـی تـوان دخـل و تصـرف مردمـان خـاور میانـه را در محیـط زیستشـان بـه چالـش کشـید؟ آیـا تطبیـق دیدگـهای هنرمنـدان زیسـت محیطـی غربـی معاصـر میتوانـد برخـورد مناسـبی بـرای مـا باشـد؟ یـا اینکـه هنرمنـد خـاور میانـه (یـا ایـران) بایـد از مواضـع دیگـری مسـاله را بـرای بیننـدگان خـود تشـریح و بازبینـی کنـد؟ سـالانه ی امسـال محـل نشـان دادن دیـدگاه هـای گسـترده و متنـوع بـه ایـن پرسـش هاسـت.

از مهمتریـن هنرمندانـی کـه در سـالهای اخیـر بـا گرایـش محیطـی بـه خلـق اثـر پرداختنـد کـه بعضـی از آثارشـان را مـی تـوان زیسـت محیطـی هـم قلمـداد نمـود عبارتنـد از : محمـود مکتبـی ، راحلـه زمـردی نیـا ، فرشـته زمانـی ، فرزانـه نجفـی ، فائزه قائمـی منـش ، تـارا گـودرزی ، کریـم الله خانـی ، عاطفـه خاص ، نوشـین نفیسـی ،شـهرناز زرکـش و مهدیـه دهقانـی. ایـن هنرمنـدان فعالیـت هـای خـود را همچنـان ادامـه مـی دهنـد و تعـداد هنرمنـدان زن مربـوط بـه ایـن گرایـش در حـال افزایـش اسـت.

نتیجه گیری:

ایـران یکـی از کشـورهای آسـیای جنـوب غـرب (خاورمیانـه) اسـت کـه دارای رودخانـه هـا و جنـگل هـای هـای بسـیاری اسـت کـه اکثـر رودخانـه هـای آن کـم آب بـوده و یـا

حتـی در معـرض خشـک شـدن قـرار دارد و بیشـتر جنـگل هـای آن نیـز بـه دلایـل مختلفـی همچـون کوبیدگـی خـاک و بهره بـرداری بیـش از حـد دام و انسـان از عرصه هـای جنگلـی، در حـال نابـودی مـی باشـد. امـا بایـد خاطـر نشـان کـرد کـه طبیعـت در داخـل شـهرها پایـان نمـی پذیـرد و همـواره در اطـراف ماسـت. در جاهـای مختلفـی ماننـد بـاد ریـگ دار، جریـان رودخانـه هـای شـهری و حتـی در گـودال کوچـک آب.

هنـر مـی توانـد مـا را از حضور طبیعـت آگاه کنـد و فرآیندهای طبیعت را نشـان دهد. هنرمنـدان از طبیعـت اسـتفاده مـی کننـد بـرای اینکـه نشـان دهند کـه طبیعـت چگونه کار مـی کنـد. بنابرایـن گام بـزرگ بعـدی هنرمنـد بـرای هنـر زیسـت محیطـی ایـن اسـت کـه بخشـی از جعبـه ابـزاری باشـد کـه بتوانـد مسـائل سـاده زیسـت محیطـی را حـل کنـد. در حقیقـت گاهـی بـا خلـق آثـار هنـری مـی تـوان ایـن پیـام را کـه (مـا بایـد بـه محیـط زیسـت خـود توجـه کنیـم) بـا مخاطبـان وسـیعی در میـان گذاشـت. در ایـن راسـتا حتـی اگرخلـق ایـن اثـر هنـری، باعـث تحـول و هوشـیاری اندکـی در مخاطـب نسـبت بـه محیـط زیسـت و هنـر شـود، پـس ایـن اثـر هنـری ارزش بـودن و خلـق کـردن را داشـته اسـت.

هـر چـه بـه سـال هـای اخیـر نزدیـک مـی شـویم، آثـاری بـا گرایـش زیسـت محیطـی چـه بـه شـکل انتقـادی و چـه بـه شـکل فرعـی، گویـای گسـترش ایـن گرایـش در نـزد هنرمنـدان معاصـر ایـران اسـت. هـر چنـد ایـن آثـار در شـاخه هـای پیشـرو و غالبـا بـدون حمایـت مالـی دولتـی و غیـر دولتـی شـکل مـی گیـرد، امـا مـی تـوان اذعـان نمـود کـه خـود، پیشـرو ایـن نـوع نـگاه در فضـای فکـری و فرهنگـی ایـران معاصـر اسـت.

منابع :

۱-کاتالوگ هنر مفهومی؛ موزه هنرهای معاصر ایران؛ ۱۳۸۰

۲-کامرانی، بهنام؛ کاتالوگ هنر معاصر ایران در کانادا؛ ۲۰۱۲

۳-لایلاخ، میشاییل، هنر زمین، ترجمه ساناز فرازی، انتشارات آبان، تهران، ۱۳۹۰

٤- http://persbookart.com/exhibition?id=158

٥- Sam, Bower;
http://animatingdemocracy.org/ites/default/files/SBower%20Trend%20Paper.pdf

۶- www.riverart.net

۷- www.videoartist.ir دسترسی ۲۰۱۳

۸- www.writeart.ir دسترسی ۲۰۱۳

۹- Becket Fiona, Gifford Terry, Culture, Creativity And Environment, Rodopi Pub Amsterdam – New York , 2007,.

۱۰- Williamson Emily, Sponsering Environmental and Social Agency, Urban Nature city Design

۱۱- (http://architecture.mit.edu/class/nature/projects_12/pdfs/artemily.pdf) ,access 2014

تـصویـرشمـاره - ۹

In recent years, due to increase of environmental problems in Iran, a large number of works are created outside Tehran. They have their own contents and properties on the basis of environmental and ecological aspects of each place (dryness and cutting of trees in northern forests; soil erosion in Hormoz; water pollution in a large number of rivers). The other collective movement in Iran is related to artists of Urmia displaying dryness of its lake. This lake dried %70 up to now can be regarded as one of devastating environmental consequences in case of neglegiance and 100 kilometers of its surrounding areas can be damaged by the lake salt. The other region supported by exhibition of artists and campaign of environment protecters and climbers is Shah Mountain of Kerman, thereby development of roads and exploitation of Iron mines were stopped (Photo 6). Similarly, Botanical Garden of Noshahr was rescued. These examples show that environmental critique and the related artistic works can gradually correct wrong decisions.

References:

Conceptual Art Catalogue (2001), Contemporary Art Museum of Iran.

Kamrani, B. (2012), Contemporary Art Museum of Iran in Canada.

Lailakh, M. (2009), Art of Earth, (Sanaz Farazi, 2011), Iran: Aban Publication.

http://persbookart.com/exhibition?id=158

Sam, Bower; http://animatingdemocracy.org/sites/default/files/SBower%20Trend%20Paper.pdf

www.riverart.net

www.videoartist.ir

www.writeart.ir

Becket Fiona, Gifford Terry, Culture, Creativity And Environment, Rodopi Pub. ,Amsterdam – New York , 2007

Williamson Emily, Sponsering Environmental and Social Agency, Urban Nature city Design -

http://architecture.mit.edu/class/nature/projects_12/pdfs/artemily.pdf) ,access)

forests are threatened or are completely destroyed. For instance, Arjan Plain in Fars province was a forest full of trees and their trees were cut for coal production. Also, this plain was life place of animals such as Iranian Lion which became extinct due to transformation of spaces surrounding river to arable lands. Work of Ramin Malakooti i.e. Praise implies significance of water for dried areas of Iran (Photo 4). New art exhibitions have also works with this trend. For instance, in the second new art exhibition, Helya Darabi displays ants and their life place in a big aquarium. This exhibition and conceptual art exhibition were held by support of Contemporary Arts Museum. Sometimes, representation of an artist works contains some ecological elements. For example, Homayoon Salimi displays his shrubs in Tehran galleries.

Expansion of Ecological and Environmental Works in Iranian Contemporary Arts:

With widespread environmental critiques in artistic works in 1980s and later on, a large number of works are observed in Tehran and other regions of Iran. Pollution of Tehran air is displayed in individual exhibitions and group exhibitions. This theme was initially displayed in exhibition of Blue Kids and Black Sky (1999) located in an abandoned building in Southern Villa Street and provided by municipality (Branch 6). This exhibition is an indication of Bita Fayazi worries due to warns of media against Tehran pollution and its related threats against kids and old people, including works of Bita Fayazi, Mazyar Bahari, Khosrow Hassanzadeh, and Sadeq Tir-afkan. Each of these artists refered to pollution of Tehran air from their different viewpoint. This exhibition was held by support of 19 governmental and non-governmental organizations (Photo 5). Exhibition of Tehran Monoxide Project (2011) focusing on pollution of Tehran air was held by Negar Farajiani in Kherad School, including works of different artists in different media such as video, painting, decoration, and sound art. Even some authors and poets put emphasis on pollution of Tehran air in this exhibition.

by a self-instructed person. By representation of conceptual works in 2002 and new art exhibitions in contemporary art museum in next years, new conceptual trends and new media typologies as well as new representations were widespread in Iranian contemporary art. Although there were small number of works with aspects of Iranian ecological art before this period, these aspects were implied among mythical and poetrical aspects until thought dimensions were developed in contemporary art. One of initial manifestation of conceptual art in contemporary art museum, related to new area of environmental art and ecological art, is river has still fish created by Ahmad Nad-Alian. His trend commenced before by carving environmental works and continued by spiral stone construction containing carved patterns of fish and a screen showing polluted Shallow River. This work is an ecological critique of Haraz River pollution and death of its fish. By carving patterns of fish as a symbol of life and reproduction, he reminds us of those fish (Photo 1). In the next years, he throws a large number of this carved stones into different rivers and seas worldwide and thereby he returns his artistic work into unknown underwater places. Through photographies and films, this trend of creation and hiding makes contribution to sustainability of his works. This artist is one of most influential environmental artists of Iran. He supports festivals and artists following this trend in other areas of Iran. Environmental art festival of Hormoz is one of these instances. The other work in conceptual art of contemporary art museum which directly and indirectly concentrates on ecology is unnamed work of Bita Fayazi. This work displaying a standing dog and a dead dog on Neon Circle and a thin layer of soil refers to death of dogs due to road accidents. It is an introduction to four years of continuous work on 100 dead ceramic dogs. Human development of roads is determinant of death of animals worldwide (Photo 2). Mostafa Dare-baghi›s work i.e. 61 Axes for 11 Timbers is an indication of cutting of trees in North forests of Iran. They were consumed for different human uses including coal (Photo 3). A large number of Iranian

and are often regarded as a pressure leverage against authorities who are neglegiant of environment and its mechanism. An environmental art is manifested by concentration on protection of nature and respect to it and encourages long-term discussions for flourishing natural environment and social environment (Bower, 2013).

Pioneers of Ecological Art in Iran:

Iranian contemporary art has experienced substantial developments and significant variation of visual art branches in recent years. The large population of Iranian youth and a variety of social and political parameters have formed foundation of the contemporary art. Rapidity of these developments sometimes have paced academic mechanism. Experience of previous generation has various impressions in Iranian contemporary art. Sometimes it has been extended in graphology area and sometimes it is more layered in cases such as miniature. Traditional art is adapted and achievements of art history are increasingly examined. Also, sculturing is primarily observed as compared with abstract art. Concepts are crucial in contemporary art same as abstract works. Urban issues and attributions along with ordinary life are observed by subjectivity and critical themes and sometimes by pop art and irony. Nevertheless, a large number of new accents have not still been reflected in international level. Successes in global markets attract attention of art professionals to Iranian artists. Therefore, exhibitions should be held for introducing Iranian arts to others. The present Iranian generation seeks for identifying itself and new aspects for equal representation in world. Irrespective of conventional frameworks, this generation has great movements (Kamrani, 2012).

Perhaps one of initial Iranian environmental works is Stone Garden of Sirjan (1963). This garden was built by a deaf-mute person named Darvish Khan Esfandiar in protest against land reform. Undoubtedly, this instance of environmental art created by dried trees and stones surrounding them is one of initial environmental arrangements created

Environmental artist concentrates on origin of utilized materials and ways of construction and release. These ways show period lasting on non-human phenomena. By foundations created by arts and artists during history, artists make contribution to different classification of different-period works. The prominent conceptual projects and environmental art leave crucial traces on earth. Denis Openheime (1968) carved rings into snow in borderline of America and Canada for annual rings and at the same time Richard Long was selected as prize candidate for project of good walking in England. Precursors of arts in nature are offered in form of temporary arrangements outdoors and simple geometries made of natural materials in different places. These temporary statues are primarily made of colourful leaves, petals, branches, pieces of snow, soil, sand, and/or accumulated stones. Due to their temporary aspects, these works are recorded by photographt or film production. Some of them perhaps are made only few minutes before their return to earth. Therefore, documentaries play a crucial role in record of these works. The most concentration is usually on erection of objects or sophisticated changes in persectives for highlighting geographical properties or concentrating on natural forms of materials. This type of art magnifies beauty of nature although it does not always directly focuses on ecological issues. Artists of art in nature respect natural forms and aesthetics and tend to create their works with little damages. A spiritual aspect is observed among mandala and designed constructions of blessing and/or protection of earth. Some of projects contain fell trees, hard stones, and primarily fixed arrangements in museums and statues in parks.

Also, art in nature can be created by accumulating stones or erecting temporary structures by using natural materials in beaches or in public places. These works are indication of impacts exerted by personal contact with nature, directly affect people and are inspirations for greater duty of artists towards nature. Additionally, as environmental art or art compatible with environment, these works discuss ecological issues

one of artists participating in improvement of New York environment up to now. Public meuseum hosted by him contains facilities of urban trash transfer and waste and their recycling. Agnes Denes (1982) created Grain Field work during erection of New York business centers. 80 trucks of soil were poured on 8000 square meters of ground and he created 285 furrows and cultivated grain. This grain field was an ecological coping with high business buildings. From the beginning, environmental art significantly changed into a global culture movement, playing a significant role in society through arts and artists. Environmental art describes a variety of works improving our relations with nature and world and can make contribution to emphasis on devastating behaviors.

This art examines all aspects of society, including food production, climate policy, waste management, and environmentally educational infrastructures for children. In recent years, scholarship for ecological critiques, related academic schedules, and related organizational support have been increased. Internet plays a significant role in promotion of artistic works and most of distant and transitional projects are accessible. By contemporary studies of art and environment, a complete and appropriate system same as ancient culture gradually emerges. In this culture, there is a mutual relation between humans and environment. Ecological art can be divided into various groups. In terms of time, most of environmental arts are created in a way that they disappears in environment or are transformed. Most of others can be sustained for a long period of time perhaps for centuries. These works are used for education or creation of infrastructures for different institutions and/or improvement of Earth. In terms of place, non-local implemented digital works are replicable patterens, which can be repeatedly created in a place or in specified arrangements. In terms of methods, there are personal projects implementing in workshop of artists or in cooperation with other artists, scholars and/or volunteer groups and crucially impacting upon audience.

Environmental art often refers to more extended concepts.

approved. Health and solid waste recycling rules and regulations and laws of species survival were approved in 1970 and 1973 respectively. Environmental art was initially developed in USA in the late 1960 and early 1970. These works generally were small and big statues located outdoor, were made of cement and building materials, and were constructed in the manner of geometrical minimalism. Artists enthusiastic for environmental arts are increasing in number. They attempt to improve environment and find solutions for problems of nature and urban ecosystems.

A Change from Environmental Art into Ecological Art:

Spiral Jetty of Robert Smithon in Youta River (1970) is a classic example: A spiral of basalt (1500 feet and 15-foot width) in shall bed of river. It is rooted in primarily conceptual art and aesthetics rather than ecological aspects. This construction is formed by water tide in a way that its stones are sometimes located underwater. Some artists concentrated on northwest desert perspectives and designed architectural works based on rotation of sun and celestial bodies (e.g. Nancy Holt and James Turrell). While others moved soil and/or formed temporary intervention in nature, these artistic works were constructed by discovering relation of external space or by structuringor excavating. These artists inspired by equality and environmental movements were directed towards contemporary arts and operational ideas of external spaces. Their works were beyond walls of galleries and distant places in order to cope with ordinary art market and to prevent their easy collection and sale.

Other environmental artists put emphasis on special themes and dealt with clearing out urban trashes. For instance, Mel Chin (1951) designed Revival Field and subsequently selected a part of Saint Paul of Minnesota full of trashes. By advising with farmers and soil scientists and on the basis of field laboratoty, he cultivated plants for destroying pesticides. Also, Ukeles-alderman Mierle (1939) is

were expanded not only as a method of life but also as a culture in a way that they were regarded as a part of integrated ideology in traditional communities. In this ideology, each small element can change into a larger group. Culture-rich methods of our descent are combinations of art and responsibility for nature, allowing them to hunt, to farm, and to be inspired by Earth and seasons. They make contribution to their effectiveness up to now. In this regard, contemporary environmental art offers opportunity for combining a group of these ancient approaches with modern industrial civilization and a more comprehensive viewpoint about role of art in supply of services to communities and ecosystems. Environmental issues traces back post-period of World War II when American industries start to grow exponentially. Article of A Sand Country Almanac (Aldo Leopald, 1949) describing world as an integrated community is viewed as the first theoretical attempts for emphasis on role of Earth and its resources after Warld War II. Then, the relatively new knowledge of ecology (i.e. discussion of relationship between creatures and their environment) emerged. Between 1950 and 1960, worries of scientists about insecticides, pollutions, biological pollutions, and nuclear pollutions were discussed. Book of Silent Spring (Rachel carson, 1962) highlights chemical damages of DDT against food chain cycle and health of humans and animals (Becket and Gifford, 2007:79). In wake of widespread social chaos, misbehavior with nature was strongly observed, immediately criticized. Environmental movement was viewed as a prominent criticism.

Although clean air rules and regulations and law of protected territories were approved in 1955 and 1964 respectively, the government did not enforce them until 1970. Enforcement of these laws commenced in Day of Earth on April 22, 1964. This occurred by Gaylord Nelson, where thousands of people cleaned the city. Day of Earth made people more enthusiastic about environment and legal protection of environment as a global movement. Subsequently, people frequently participated in environmental activities and a number of rules and regulations were

Iranian Contemporary Art and Ecological Works

Abstract:

Ecologically, we currently live in a transitional period. Our ways and means cause devastating consequences for Earth and all forms of life. In recent decades, a new wave of attention to environment has been created by artists. The greater consequences of wrong use of environment are, the greater artistic viewpoints attempt to correct them. In Iranian art, trends towards environmental and ecological works belong to recent years. Due to attention of artists to the contemporary art, expressive capacities of ecological areas are observed more than before. Features of ecological works in Iranian contemporary artare subject to natural elements, ecological conditions and global aspects of environmental presentation. The more problems of environment in Iran increase, the artists as pioneering critics concentrate on this trend and feel greater obligation towards it. Different types of this art are developed in Iranian art, from environmental works focusing on environment materials to other media focusing on ecological phenomena. This study is the first attempt to identification of ecological art roots in Iran and analysis of works as dynamic and influential critques on culture of appropriate use of environment.

Keywords: Environmental art, Iranian contemporary art, ecological art.

Behnam Kamrani
PhD of Art research
Faculty Member of Art University

Setareh Hosseini
Illustrator MA,
Soureh University Teacher

Introduction:

Ecological Art:

In ancient culture, people living only in one place for hundreds of years had behaviors and infrastructures for survival. This survival was strongly related to their art and tradition. These sustainable methods

formances are put in with respect to places and spaces; performer uses body language in interaction with his audience; interactional spaces are concerned; The audience usually neglects a different construction in busy streets; interference in pedestrians' movement does not exert impact upon ordinary space of audience.

Contradiction with ordinary life and conventional discipline is significant; statues can be seen as urban symbols; surrounding facts beyond statues can make contribution to their symbolization; opposite symbols in urban statues may have greater significance; non-symbols lacking coordination with conventional context can be defined as urban statues; in 1970s, specified events took place in sculpturing of Esfahan and sculpturing was inactivated; within recent years, urban sculpturing was precipitated; awareness of social life can play a crucial role in definition of urban symbols; displaying contemporary arts in galleries is a conservative approach; Generally, artistic institutions significantly impact upon contemporary art advancement; duties of these institutions are usually assigned to particular persons or communities; governmental organizations do not support the contemporary art; governmental organizations hardly cooperate with Persbook; all institutions and places addressing the contemporary art do not reflect contemporary identity; there is bitter irony in Esfahan art; Museum of Esfahan Contemporary Arts cannot strongly attract Esfahan contemporary artists; This institution makes investment in non-artistic works and calligraphy (which is not related to the contemporary art); institutions such as Museum of Esfahan Contemporary Arts do not focus on the contemporary art in practice; marginal narratives are ignored; etc.

Ehsan Roohol-amin & Ehsan Tahvilian;
7- Art of recycling and its impact upon environmental art: Mahmood Maktabi & mehdi Vafamehr; and
8- Art Performance in nature and specific places: Noushin nafisi & Tara Goodarzi.
At these eighth meetings, propositions concerning contemporary art and the above-mentioned items were discussed. Some of them are as follows:
1960s is viewed as the early period of contemporary art (As Catharine Mie points out); the early artists of contemporary art put emphasis on analytical philosophy; Knowledge of philosophy is directed towards transition of philosophy rather than creation of a philosophical art; contemporary art is not described as art of the same era; it is a term rather than meaning of a word; process, text, and statement (statement does not explain the works), multimedia, removal of borders, queries instead of aesthetics, dialogues, distinction and difference instead of similarity and sameness, different ideas (ideas are mechanisms for creation of artistic works and words of construction are used), difference between notion and conception (greater attention to intention of contemporary artists such as Joseph Casus), human concerns, interaction, hearing of voices, micro- and marginal cultures, interdisciplinary of contemporary works and different media such as environmental art, performance, and designing are highlighted; designing and drawing are different; relation between designing and artist's environment is important; Virtual space is significant to designing; audience plays a crucial role in advancement of designing; Media are important in environmental art; Art of artists addressing nature is not necessarily viewed as environmental art; environmental art is usually formed in places outside galleries; some per-

contemporary art artists can observe differences of a given community and redefine cultural issues in different texts. This implies role of contemporary artists in relation between marginality of culture and context of culture. It is regarded as one of contemporary artists' compatibility. In some cultures, they are in conflict with dominant discourse of culture and macro-narratives. Contemporary art artists usually attempt to create a discussion between marginality and context and a background for themselves and their audience. In this case, dominant categorizations are removed. As the general statement of the festival points out, the contemporary art is not concerned with the previously accepted macro-narratives as the only formal definitions of art. Rather, it seeks for marginal neglected narratives and/or intentionally forgotten narratives.

2)

Sessions were held by putting emphasis on keywords such as identity, marginality, identity in contemporary art, and marginal places. Tehran experts and other guests also made some discussions, which are as follows:

1- Identity in contemporary art and importance of marginal places: Omid Ghajarian & Ali Reza Arvahi;

2- Urban statues and their role in cultural identity: Kambiz Sabri & Ali Khataee Ilakhchi;

3- Ordinary urban life in contemporary art: Mahmood Bakhshi & Mona Agha Babaee;

4- Clarified target and interaction with manufacturing climate: Negar Farajiani & Ehsan Roohol-amin;

5- Study of the seventh festival of Persbook: Neda Darzi, Omid Ghajarian & Alireza Arvahi;

6- Designing and its interdisciplinary functions: Morteza Basravi,

Identity in Contemporary Art & Importance of Marginal Places

1)

The seventh annual celebration of Persbook was held in Esfahan. It pursued marginal narratives and put emphasis on proportion of Esfahan suburbs to Esfahan city and proportion of Esfahan to Tehran. Esfahan and Tehran each have their own identity and possess different identities although components of these identities cannot be easily determined. Their identities are different in some cases and sometimes are identical. Even they change during different periods. Esfahan is not viewed as a marginal identity as compared with Tehran. Their relations can be determined by identifying components of their identity.

Identity is described as individual or collective cultural features. Similarity creates identity of the given human group and distinctions make differences between groups. Similarity and distinction are meanings created by people and cultural mechanisms (language, art, interests, etc.) form identity of human beings. Awareness of identity concept in cultural terms helps contemporary art artists employ different methods because this concept suggests two different and (even) opposite dimensions. This concept implies identical and distinct properties and therefore makes categorization feasible. This categorization can put emphasis on items and issues. People always seek for each other's similarity and distinction. People's identity is formed through collective, urban, and national attitudes. As a result, identity is always dynamic without any fixed principles. With respect to their awareness of their own culture,

Majid Ziyaee –Teacher of Eco Art workshop says

In critiques on environmental art, its concentration on aesthetics without any social concern is discussed. Nevertheless, environmental art of Iran has strongly attempted to communicate with social, political, and cultural spheres of contemporary life. In this regard, Contemporary Art of Persbook is regarded a crucial event by selecting theme of ecological art and referring to constructions such as dovecote, critical statements, and importance of subsidiary aspects.

In recent decade, environmental art of Iran has gained a great status by attending global exhibitions and events. Environmental art workshop in nature is welcomed as subsidiary part of seventh Persbook within a three-day schedule. This workshop concentrates on light operation workshop, ecological art, and Fiber Art. As regards ecological art, theoretical discussions including related morphology and history commenced. Then, its some crucial parameters such as praise of nature aesthetics, philosophical-poetical thought, coping with industry and technology, critique of ecological issues, educational framework, multimedia aspects, attempt to improve present cultures, and sustainable development were discussed. Ultimately, a definition of ecological art was offered accordingly. In practical terms, a variety of layouts were recorded and implemented with respect to different methods of ecological art. Participants in this event had different backgrounds and experiences. Spaces for implementing ideas were predicted for some persons. Some others were implemented after placement in the concerned space with respect to spatial capacity and existing elements of nature. Ready objects, elements of nature, and body were determinants of implementation. This educational workshop had a suitable quality despite the first experiences of some people in this area of study, limited time, and shared spatial options.

Environmental Art Workshop/ Subsidiary Part of Seventh Annual of Persbook Contemporary Art/ Oct 2017

Environmental Art Workshop managed by Neda Darzi and supported by Contemporary Arts Institution of Arta was held in Eastern region of Esfahan, Hassan-Abad City, Khara Desert, Salt Mine, and Ghoortan Village. Three-day residence of this artist was Almon House, managed by Fereshteh Alamshah. Workshops were managed by three artists of environmental art, including Majid Ziyaee, Tara Goudarzi, and Asghar Niazi.

For the purpose of decentralization and tendency of seventh Persbook towards ecological art, we intended to create new climate for artistic works within a different framework by holding specified workshops in environment. These workshops consisted of light operation workshop, Eco Art, and Fiber Art. We attempted to convey a new concept for travel, creativity, and creation of works in nature.

symbols of Isfahan and is discussed as regards cultural achievements of Iranian art tradition even todays.

Safaviyeh-period Isfahan is a symbol of macro-narrative which symbolizes art, culture, tradition, and wisdom in Iranian history. Grand buildings of Safaviyeh era are crucial parts of Isfahan urbanity and are dimensions of Safaviyeh era and macro-narrative at the present period. Nevertheless, these macro-narratives do not have their past status in contemporary art. Additionally, all emphases upon static features and sustainability viewed as the only concerning narration are revised.

The contemporary art is not a static and appraising movement. Rather, it pursues a new achievement affected by contemporary dialogues: A pluralistic art focusing on values of marginal cultures. Art of ordinary people such as dovecots are significant in this regard. According to this definition, emphasis upon dovecots as a symbol of micro-narratives of people in surrounding areas of Isfahan beside dominant urban symbols causes a contradiction: A state of reinterpretation of macro-narrative and greater significance of marginal micro-narratives. It is worth noting that despite inattention to Isfahan dovecots as symbols of local art and micro-narrative, the audience familiar with visual values, these buildings are themes of valuable activities of Iranian artists. Sometimes, formal buildings are devoid of them. Accordingly, Persbook takes dovecots and ecological arts into consideration and pursues contemporary strategies for one of the most ancient and the most symbolized city of Iran (which is based on macro-narrative of Safaviyeh world) in global horizon of contemporary art.

The contemporary art should stand against generality by certifying unpresentable matter of fact. ((Liotar))

Omid Ghajarian
Art Consultant

The contemporary art has manifested a large number of covert dimensions and subsequently contemporary artists experience and pursue different approaches to art. Therefore, the contemporary art is not concerned about pursuing obvious accepted narratives of prediction as the only formal definitions of art. Rather, it pursues marginal and sometimes unobserved narratives and/or deliberately neglected narratives. From this perspective, art plays an influential and social art in human life.

The Persbook project (2017) concentrates on ecological art by use of marginal symbols such as dovecots since both stimulate a contemporary state. Accordingly, marginal matters are not only insignificant but also a state resulted from observation in a way that deep shadow of main narrative inevitably puts them aside while they contain immense value. Isfahan as a symbol of a state and dovecots as impression of a neglected matter –in light of a macro-narrative i.e. Isfahan as art city- create a threshold state and climate for this event and subsequently result in theoretical formation of Persbook project as manifestation of the contemporary art with precision since the most critical ecological issue in Isfahan i.e. Zayandeh-Rood and dominant art climate of Isfahan require a new breath of contemporary cultural and artistic events more than before.

Isfahan is always intertwined with one of recently most influential and widespread 500-year governments in Iran impacting upon Iranian community values culturally. Safaviyeh government socially and politically affects urban

tures. Persbook 7 brought our attention to these phenomenal structures and the logic of pre-modern sustainable design in the deserts of Iran. Above all, it explored new ways of site-specific art outside the realm of official institutions. A successful effort in including the peripheries of Iran's art scenes, Persbook 7 paved the way for new ways of presenting art in Iran.

It was an honor for me to serve as the executive director of the seventh cycle of Persbook Art and I want to congratulate all those involved in this great endeavor. Specifically I am grateful to Ms. Neda Darzi for her strong vision and full dedication to all aspects of this project. Due to Darzi's efforts, Persbook has continued to encourage young artists to be involved in creative projects that instigate important dialogues about environmental and social issues in today's Iran. I look forward to many more years of such successful projects.

Pamela Karimi
Exclusive Director
January 2018

Boston, Massachusetts.

The theme of the seventh annual of Persbook art was revolved around the idea of art making in the vicinity of the pigeon towers in the city Dorcheh near Isfahan. It is the first time, since its inception, that Persbook has sponsored ambitious site-specific projects outside of the conventional spaces of galleries and museums.

Exploring environmental issues, many artists responded to the form and function of ecological structures in the deserts of central Iran. Among these structures were wind-catchers, adobe homes, ice-storage houses, and the pigeon towers in the greater Isfahan region. The latter was specifically celebrated by many artists. Traditionally, in central Iran pigeons were domesticated for their droppings, which the farmers accumulated and used to mature certain crops. The checkerboard pattern of pigeonholes made efficient use of space and kept the usage of brick to the minimum. Functioning like a fortresses with small thresholds, the towers also helped protect the pigeons from predators. Due to the replacement of industrial fertilizers and chemicals, the pigeon towers have remained largely abandoned for the past four or five decades. At some point the number of pigeon towers in the greater Isfahan was estimated 3,000. Today, only 300 remain, with only a few dozen acknowledged by Iran's National Heritage Organization. Many of the remaining structures are wasting away in the desert, including those from the Dorcheh. Thanks to the tireless efforts of Ms. Neda Darzi who worked with several cultural heritage organizations within the greater Isfahan region, many artists were able to present their arts on or in the vicinity of these struc

and talented youth shall not be selected with recall.

We are grateful to all persons helping us for the seventh celebration of Persbook, who are as follows:

The project supporters: Tehran Auction and cultural institution of Ivan; Alireza Samiazar, Tavasoli, Majid Molanoroozi;

Jurors: Pouya Aryanpoor, Shadmehr Rastin, Mohamadreza Ghanee, Behrang Samadzadegan, and Pamela Karimi

Artistic Advisor: Omid Ghajarian

Publisher: Mahmood Bakhshi

Media Director: Maryam Amoosa

Theoretical Discussion Manager: Ali Reza Arvahi

International Relations Advisor: Saeed Khavarnejad

Managers of Aknoon, Bayan, and Safavi Galleries in Esfahan: Elnaz Rajabian, Hasan Torfeh, and Ashkan Ghanee

The project Representatives in Esfahan: Amin Mirkhalaf and Andisheh Moshiri

Graphics: Miranda Ansari, Saleh Tasbihi, and Saeed Khaleghi

Teachers of Peripheral Workshop: Tara Goodarzi, Majid Ziyaee, and Asghar Niyazee;

Prize Statue: Nastaran Safaei

Photographer: Roozbeh Shahamat, Asghar Niyazee, and Asiyeh Salimian

Advertising: Arezoo Zargar, Yekta Darvish, Ardshir Semsari

And also Alireza Adambakan, Fereshteh Alamshah, Mojdeh Atrak, Amin Beigi, Maryam Hosseini, Farzaneh Soleimani, Arezoo Zargar

Neda Darzi

January 2018

Tehran

Neda Darzi
Project Chief Designer

The annual contemporary art of Persbook commenced the 7th project concerning ancient heritage and buildings of Iran, art of ecology, and ecological constructions such as dovecots. The most crucial approach of this project is promotion of global participative art distant from centralism: Art is not merely adornment and is not restricted to galleries and museums. Innovative artists were invited for creating works on space-based project and environmental –ecological works. The project is placed surrounding dovecots such as Velashan (Isfahan, Iran) destroyed due to ignorance of the respective authorities.

Dove of breath implies restructuring objects which require revival. Environments and old buildings such as dovecots without doves are signs of this condition. Breath of doves symbolizes revival in this forgotten ecology, emphasized by contemporary arts.

Esfahan–Half Of World- as a symbol of art and culture hosts the seventh celebration in compliance with the above-mentioned objects. This celebration is viewed as a cultural identity for the first time, along with historical and tourism property. The seventh annual celebration of Persbook's contemporary art is divided into curatorial part (including invited people and selected jury), exhibition-based part, and peripheral workshop. Environmental performance of curatorial part in dove of breath is partially done due to lack of Dorcheh committee cooperation despite of all received permission.

Persbook has commenced its future projects and continues workshops and curatorial activities. Accordingly, from eighth celebration, competitive policies shall not be made

About Persbook

Persbook is an annual artistic festival for representing artistic works of Iranians and artists residing in Iran, established by the artist and curator Neda Darzi (2009). Her artistic works address public concerns. Her curatorial works similarly pursue this trend. Impartial and bias-free conditions for introducing Iranian artistic youths are primary concerns of Persbook and are still regarded as its objectives. Invitation of foreign artists and foreign juries are also merits of Persbook. It is worth noting that Persbook is one of first annual exhibitions in Iran, representing artists' works in galleries and internet spaces. Within recent 7 years, Persbook has encouraged Iranian and foreign artists to create works including different themes. Most of themes includes crucial social and esthetical issues of Iran. Due to importance of environmental issues in Iran, Persbook has concentrated on sustainable design and environment during resent 3 years.

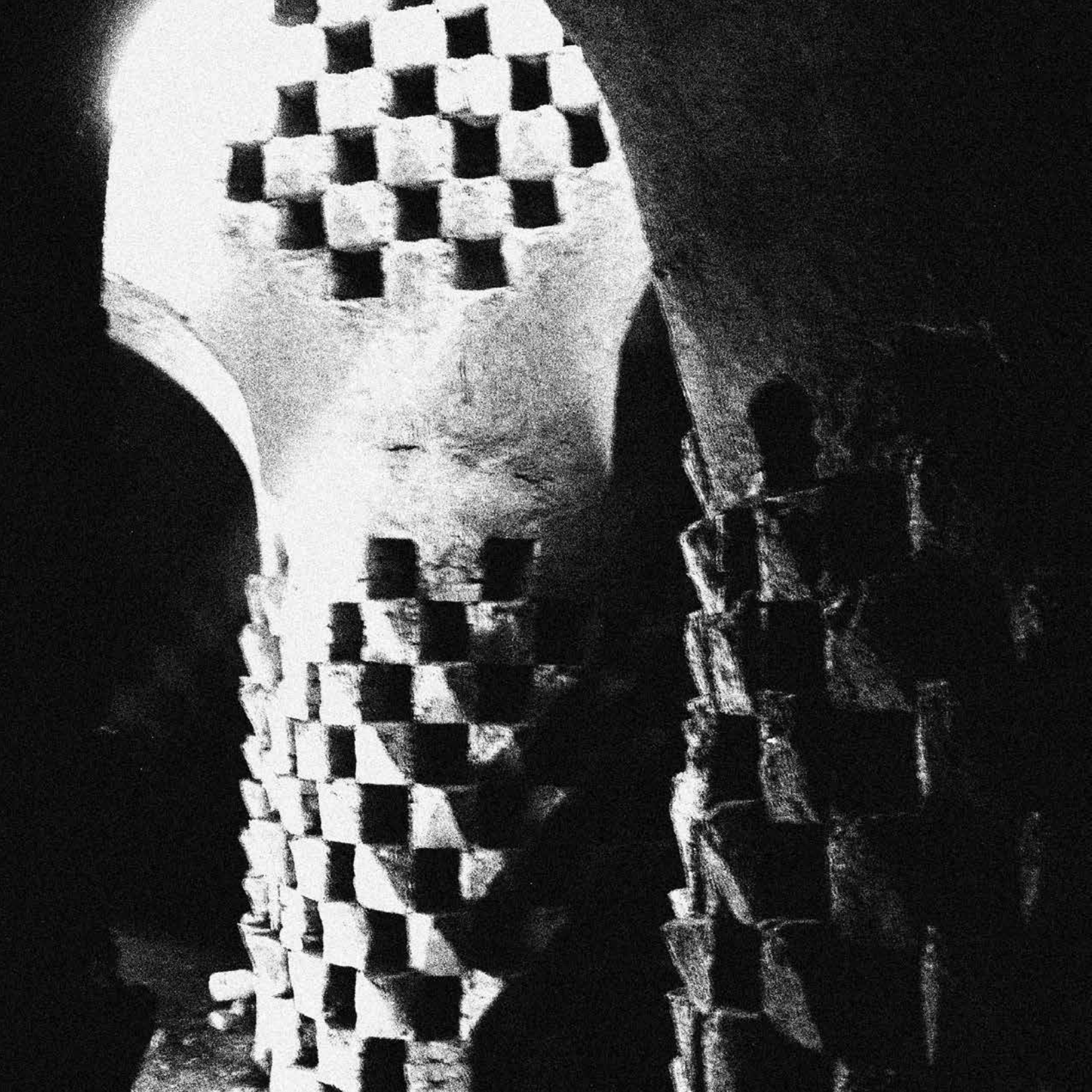

TEHRAN
حراج تهران
AUCTION

Sponsor